

smučina

ELAN

GLASILO DEL. SKUPNOSTI ELAN TOVARNE ŠPORTNEGA ORODJA BEGUNJE NA GORENJSKEM

Na pol poti v letu 1984

Poročilo o poslovanju za prvo polletje

1.0. UVOD

Težavne in zapletene razmere v družbenoekonomskem razvoju, ki so vladale v letu 1983, se nadaljujejo tudi letos.

Večletni zastoji pri razvoju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov in pešanje gospodarske učinkovitosti iz leta v leto krepijo gospodarsko nestabilnost, ki se navzven odraža v visoki stopnji inflacije in težavah s plačilno bilanco, kaže pa se tudi v načetih finančnih odnosih v sistemu financiranja razširjene reprodukcije:

- manjka obratnih sredstev
- rastejo izgube gospodarstva in bank
- skokovito naraščajo stroški in obresti
- povečuje se zadolženost
- kratkoročno kreditiranje zmaguje nad dolgoročnim
- vedno hitreje naraščajo tečajne razlike.

Kljub težkim gospodarskim razmeram, ki jih poleg naštetih okarakterizirajo še slaba oskrbljenost z reprodukcijskimi materiali, obvezna devizna participacija za nekatere surovine na domačem trgu, neusklajenost med cenami surovin in končnih izdelkov, drsenja tečaja dinarja, sprejemanje novih ukrepov, ki se kažejo tudi v pogostih spremembah in dopolnitvah zakonodaje, lahko trdimo, da je dosežen polletni rezultat zadovoljiv.

2.0. REZULTATI GOSPODARJENJA

Ob analiziranju polletnih rezultatov na ravni delovne organizacije moramo vsekakor upoštevati prisotnost izrazito sezone prodaje ob kontinuirani proizvodnji, tako da se pravo razmerje med prihodki in stroški ustvari šele v drugi polovici leta.

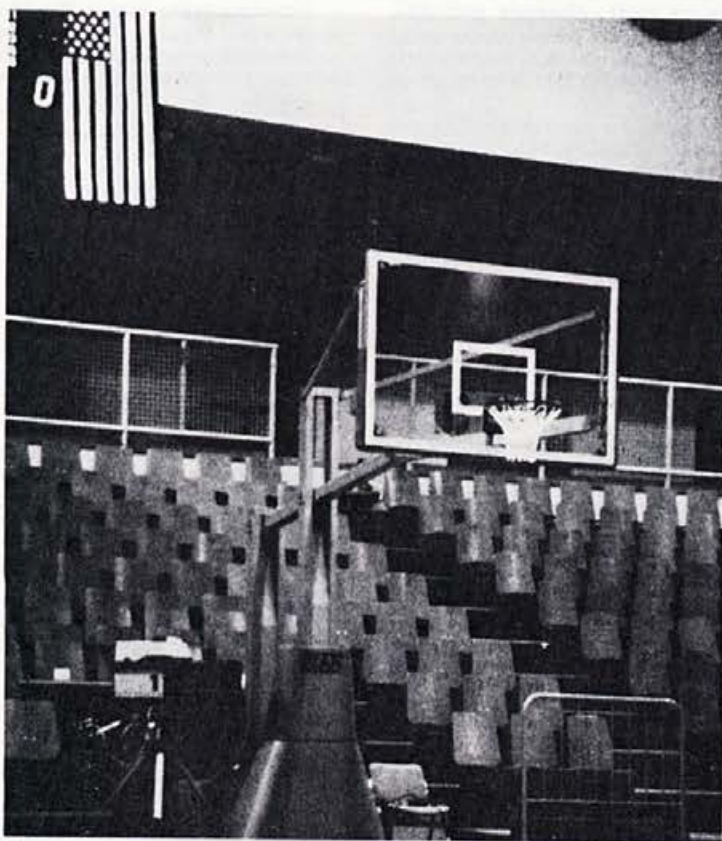
(Nadaljevanje na 2. strani)

Posnetek z otvoritvene košarkarske tekme med ameriško selekcijo NIT in našo olimpijsko reprezentanco

Opremili smo mariborsko športno dvorano

(Nadaljevanje na 3. strani)

Čelne pomične tribune v iztegnjenem položaju omogočajo res optimalno spremljanje dogajanja pod košem

Zakaj ne dobim Smučine?

V uredništvo dobivamo več vprašanj predvsem od zunanjih sodelavcev in naših upokoencev, kako to, da redno mesečno ne dobivajo našega glasila »SMUČINA«. Člani kolektiva so o tem na tekočem z informacijami v TEDENSKEM POROČEVALCU ali INTERNIH INFORMACIJAH. Ker vsem posamezno ne moremo odgovoriti, bomo to objavili v glasilu samem.

Od leta 1960 do lanskega leta (1983) je »Smučina« izšla redno vsak mesec, izjema je bila le vsako leto meseca avgusta — v času kolektivnega dopusta. Lansko leto pa smo se odločili, da bomo varčevali tudi na tem področju in da jo bomo v bodoče pisali po potrebi, do 6 števil letno.

S tem pa informiranje delavcev ni bilo prav nič prizadeto, saj smo obenem močno okrepili TEDENSKI POROČEVALEC in INTERNE INFORMACIJE.

Prve izhajajo tedensko, vsak petek, druge pa po potrebi. Oba lista sta samo za interno uporabo, se pravi, dobivajo jih le zaposleni delavci. Izhajajo v 115 izvodih in se dostavljajo na oglasne deske in vsem vodjem delovnih skupin ter posameznim službam.

Ugotavljamo, da so to najbolj brane informacije, peštre in pravočasne in zato tudi najuspešnejše. Tudi z dopisniki za ti dve ediciji je lažje kot z dopisniki za »SMUČINO«.

Tako sta letos izšli dve številki »SMUČINE« za obdobje januar—februar—marec prva in za april—maj druga.

Predvidene so še tri številke in sicer v začetku septembra, koncem oktobra in pred Novim letom.

Upamo, da smo s to obrazložitvijo odgovorili na vsa vprašanja. Urednik

Na pol poti v letu 1984

(Nadaljevanje s 1. strani)

V takih razmerah smo na ravni delovne organizacije ustvarili 2.269.301.639 din celotnega prihodka, od tega 30,9 % s prodajo na tujih in 43,0 % s prodajo na domačem trgu. Letni načrt je s tem dosežen s 44,0 %.

Stroški kljub petmesečni zamrznitvi izkazujejo močan porast, predvsem stroški surovin, materiala in energije naraščajo hitreje od načrtovanih.

Rast porabljenih sredstev je na ravni delovne organizacije 2,9 % počasnejša od rasti celotnega prihodka, tako da je ustvarjeni dohodek 91,6 % večji od doseženega v preteklem letu.

Dohodek smo, upoštevaje številne spremembe na zakonskem področju, predvsem upoštevaje spremembe davčnih stopenj in stopenj prispevka samoupravnim interesnim skupnostim razporedili:

- na del za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb — 68,4 % dohodka
- in del za čisti dohodek — 31,6 % dohodka.

V strukturi dohodka se je pomembno povečal delež za obresti, ki v primerjavi s preteklim letom beležijo kar 108,5 % porast. Vzrok za tako stanje je znano povečanje splošne obrestne mere na 42 % in v povečanem obsegu kratkoročnega zadolževanja.

Ostale postavke — davki in prispevki, del dohodka za delovno skupnost, amortizacija in ostala izdavanja iz dohodka, so naraščale počasneje od dohodka, tako da zavzemajo manjše strukturne deleže kot lani.

Program razbremenitvenih ukrepov v gospodarstvu je do sedaj prinesel le malenkostno znižanje stopnje prispevkov iz OD in dohodka za financiranje družbenih dejavnosti, znižanje stopnje davka iz dohodka republik in ukinitve rednega republiškega davka iz OD, kar rezultira v zmanjšanju deleža za skupne in splošne družbene potrebe za 0,5 %.

Čisti dohodek, ki beleži 102,7 % rast v primerjavi s preteklim letom, smo razporedili takole:

- za osebne dohodke in skupno porabo: 75,3 %
- za poslovni sklad: 12,9 %
- za rezervni sklad: 11,8 %

Osebnih dohodkov v globalu za 13 % zaostajajo za rastjo dohodka, največje povečanje v čistem dohodku pa beležita poslovni in rezervni sklad, kar rezultira v povečanju akumulacije za 120,1 %.

Kot smo že večkrat povedali, dober del naše akumulacije kot enega temeljnih dejavnikov razširjene reprodukcije in razvoja, tvori amortizacija, obračunana nad zakonsko določenimi stopnjami.

Ker je akumulacija rezultat reprodukcijskega procesa in seveda tudi delitve in kot taka merilo uspešnosti gospodarjenja, velja povedati, da se je delež akumulacije v dohodku pri vseh temeljnih organizacijah,

razen pri temeljni organizaciji Trgovina, povečal in na ravni delovne organizacije predstavlja 22,9 % ustvarjenega dohodka.

Polletni rezultati, doseženi po temeljnih organizacijah, pa so naslednji:

2.1. Proizvodne temeljne organizacije (Smuči, Športna orodja, Plastika) in temeljna organizacija Trgovina:

Celotni prihodek pri vseh štirih temeljnih organizacijah izkazuje močan porast, ki pa ga moramo delno pripisati tudi višjim cenam in povečanim tečajem tujih valut.

Celotni prihodek se je najbolj povečal v temeljni organizaciji Plastika, in sicer za 110,7 %, kjer se je močno povečal tudi fizični obseg prodanih izdelkov, zlasti čolnov, sledijo pa ji:

- temeljna organizacija Smuči z 99,7 % porastom celotnega prihodka, kjer je bila dosežena sicer manjša količinska prodaja kot lani, izboljšana pa je vrednostna struktura,
- temeljna organizacija Trgovina s 94,1 % porastom celotnega prihodka, kjer se je vrednostno prodaja na debelo povečala skoraj še enkrat,
- temeljna organizacija Športna orodja s 43,7 % povečanjem celotnega prihodka, kjer se je količinsko povečala predvsem prodaja lestev.

Porabljena sredstva pri temeljnih organizacijah Športna orodja, Plastika, Trgovina, zaostajajo za rastjo celotnega prihodka, medtem ko je pri temeljni organizaciji Smuči rast porabljenih sredstev jar 44 % hitrejša od rasti celotnega prihodka, kar kaže na neusklajena cenovna razmerja med surovinami in materiali ter končnimi izdelki.

Največji porast dohodka v polletnem obdobju beleži temeljna organizacija Trgovina in sicer 197,5 % v primerjavi s preteklim letom, in pa beleži tudi najvišje povečanje obveznosti iz dohodka (predvsem obresti, davka in prispevkov ter amortizacije), sledijo pa ji:

- temeljna organizacija Plastika s 134,7 %,
- temeljna organizacija Športna orodja s 65,7 % in
- temeljna organizacija Smuči z 69,2 % povečanjem dohodka.

Vzrok, da je dohodek proizvodnih temeljnih organizacij obremenjen z manjšim deležem obveznosti za skupne in splošne družbene potrebe (davki in prispevki), je v davčnih olajšavah zaradi izvozne usmerjenosti.

V delitvi dohodka in čistega dohodka se je pri vseh temeljnih organizacijah, razen pri Trgovini, povečal delež akumulacije v dohodku, na račun zmanjšanja deleža za osebno, skupno in splošno potrošnjo.

Delež akumulacije v dohodku po temeljnih organizacijah je naslednji:

- temeljna organizacija Smuči 177,3 %
- temeljna organizacija Športna orodja 90,5 %
- temeljna organizacija Plastika 120,7 %

Devizna bilanca je ob razpoložljivosti 45,9 % sicer uravno-

Razlaga polletnih obračunov gospodarjenja

- temeljna organizacija Športna orodja 25,9 %, lani 22,1 %
- temeljna organizacija Plastika 26,5 %, lani 19,4 %
- temeljna organizacija Trgovina 17,8 %, lani 22,8 %.

2.2. Storitvene temeljne organizacije in DSSS

Rast celotnega prihodka in dohodka v temeljnih organizacijah Inštitut in Vzdrževanje ter v DSSS je v skladu s sprejetim načrtom za leto 1984 počasnejša od rasti v proizvodnih temeljnih organizacijah.

3.0. IZVAJANJE DRUŽBENIH DOGOVOROV IN SPORAZUMOV O UPORABI SREDSTEV

3.1. Osebnih dohodkov

Kot vemo, je letos delitev sredstev za OD pod še strožjo

— temeljna organizacija Smuči	22.086 din	144,1 (indeks)
— temeljna organizacija Športna orodja	24.672 din	138,7
— temeljna organizacija Plastika	25.194 din	134,3
— temeljna organizacija Trgovina	23.722 din	152,6
— temeljna organizacija Inštitut	28.399 din	142,7
— temeljna organizacija Vzdrževanje	23.851 din	140,7
— DSSS	26.395 din	147,6
— Skupaj delovna organizacija	23.938 din	143,0

3.2. Materialni stroški

Z Družbenim dogovorom določeni stroški (izdatki za reklamo, reprezentanco, avtorske honorarje, dnevnice, poraba goriva) v prvem polletju niso presegali dogovorjenih mej, razen izdatkov, ki so povezani z udeležbo na ZOI v Sarajevu.

4. FINANČNO STANJE

Kljub težkemu likvidnostnemu stanju, ko smo v situaciji, da nimamo zadosti lastnih obratnih sredstev, smo vse obveznosti do domačih in tujih upnikov promptno poravnali.

Plačilna bilanca za prvo polletje je pozitivna, uvoz je 140,4 % pokrit s konvertibilnim izvozom, ker je le malenkostno slabše od planiranega.

Po temeljnih organizacijah je pokritje naslednje:

- temeljna organizacija Smuči 177,3 %
- temeljna organizacija Športna orodja 90,5 %
- temeljna organizacija Plastika 120,7 %

Devizna bilanca je ob razpoložljivosti 45,9 % sicer uravno-

družbeno kontrolo kot lani. Tako moramo pri izplačilu OD upoštevati dva zakonska predpisa, od katerih

— prvi omejuje izplačilo akontacij čistih OD v primeru neporavnanih zapadlih obveznosti,

— po drugem pa temeljne organizacije lahko povečajo sredstva za OD samo na podlagi boljših delovnih in poslovnih rezultatov.

Za prvo polletje ugotavljamo, da na ravni delovne organizacije nismo kršitelji »Dogovora o uresničevanju družbene usmeritve za razporejanje dohodka v letu 1984«, saj sredstva za reprodukcijo rastejo hitreje od dohodka, temeljne organizacije pa povečujejo tudi delež akumulacije v dohodku.

Po temeljnih organizacijah so bili doseženi naslednji poprečni mesečni osebni dohodki:

težena, če upoštevamo, da smo za odplačila dolgov uporabili bančna devizna sredstva, za uvoz repromateriala pa uporabljamo blagovni kredit.

5. ZAKLJUČEK

Prvo polletje smo ob upoštevanju veljavne zakonodaje glede ugotavljanja in razporejanja celotnega prihodka, dohodka in čistega dohodka, ter vrednotenja zalog, zaključili s pozitivnim rezultatom.

Zaradi sezonskega značaja naše prodaje, ko se pravilno razmerje med prihodki in odhodki vzpostavi šele v drugi polovici leta, pri ugotavljanju dohodka nismo mogli uporabiti internega pravila vrednotenja zalog samo po neposrednih materialnih stroških.

Tudi v drugi polovici leta lahko pričakujemo težke pogoje gospodarjenja. Vsekakor si moramo prizadevati spraviti rast stroškov v normalne okvire z manjšo porabo na nekaterih mestih, saj bomo neugodne rezultate občutili prav vsi, če ne prej, na svojih osebnih dohodkih.

Pavel Koder

Prodajna konferenca z zastopniki iz ZDA

Prodajna konferenca, ki jo naša firma v ZDA organizira za svoje potnike, je tako kot lani, tudi letos potekala v Jugoslaviji in sicer od 8. VII. do 15. VII. v hotelu CROATIA v Cavtatu.

Vzrok, da so ameriški zastopniki tudi letos prišli v Jugoslavijo, je pravzaprav nagrada za doseženo prodajo in obenem stimulacija za nadaljnje uspešno delo.

Že lani smo se dogovorili za prodajne kriterije in potnikom obljubili, da če bodo ti doseženi, bo letna prodaj-

na konferenca zopet v Jugoslaviji.

Kljub temu, da so bili dogovorjeni pogoji posebno zahtevni, saj je šlo za povečanje prodaje za 25 % glede na lansko leto, kar je bilo po mnenju vodstva firme ELAN MONARK skoraj nemogoče doseči, so potniki to dosegli, za kar jim gredo vse čestitke.

Sama konferenca je potekala izredno delavno, saj je smisel te v tem, da se točno dogovori vse potrebno v zvezi s prodajo v sami predsezoni in sezoni, kako pomagati trgovcem, da bodo naročene smuči čim uspešneje in čim lažje prodali tudi končnim potrošnikom propagandne akcije.

V ZDA poteka prodaja po izredno profesionalnem pristopu in se delo potnika ne konča pri tem da od trgovca dobi naročilo, temveč mu potnik praktično stoji ob strani tudi potem ko so smuči v trgovini. Tak pristop pa je tudi del sedanjega uspeha, ki je v ZDA res nesporen.

Stroški za izvedbo konference seveda niso majhni, delijo se med Elanom in firmo ELAN MONARK, vendar so jih zastopniki s svojim delom brez dvoma opravili.

Herman Poklukar

Transport nove Elanove jadrnice Elan 31

(Nadaljevanje s 1. strani)

OPREMILI SMO MARIBORSKO ŠPORTNO DVORANO

Gradnja dvorane na Taboru je trajala več kot 6 let. Če napišem, da je bila zgrajena v izrednih pogojih, potem tu predvsem mislim na trenutno gospodarsko situacijo financiranja negospodarskih objektov, saj je bilo treba zadostiti množici predpisov, kateri so vedno znova jemali upanje pogumnim investitorjem.

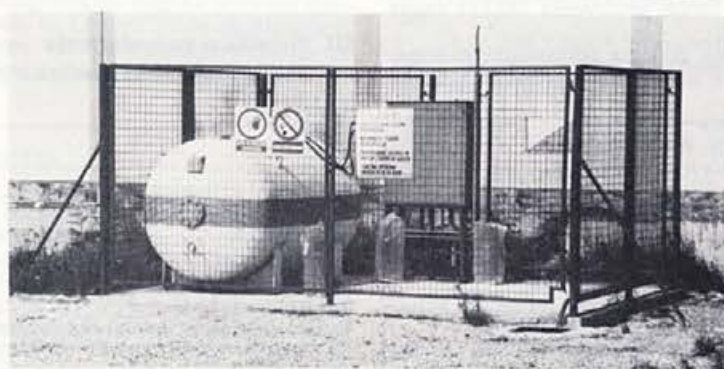
Elan je bil prisoten od vsega začetka pri projektantih Inženiring biro Maribor, saj smo skupno z investitorjem snovali funkcijo interiera. Takšen način dela (consulting) je na dvorano (glede na izbrani natečajni projekt) vplival predvsem v smislu funkcije uporabe dvorane v rekreacijske namene. Ob tem, da se dvorana deli na tri neodvisne vadbene enote, smo smelo oddelili dvorano od fiksnih tribun s petdeset-metrsko dvizno pregradno steno, kar je rekord za nas, čeprav tudi prečni steni z razponom 30 m in višino 10 m, nista »mačji kašelj«.

Poleg monterjev, ki so opravili levji delež montaže in vodje montaže, smo tudi nekateri režijci v časovni stiski imeli priliko spoznati dvorano, prav zahvaljujoč dviznim stenam, kot tudi pomičnim tribunam.

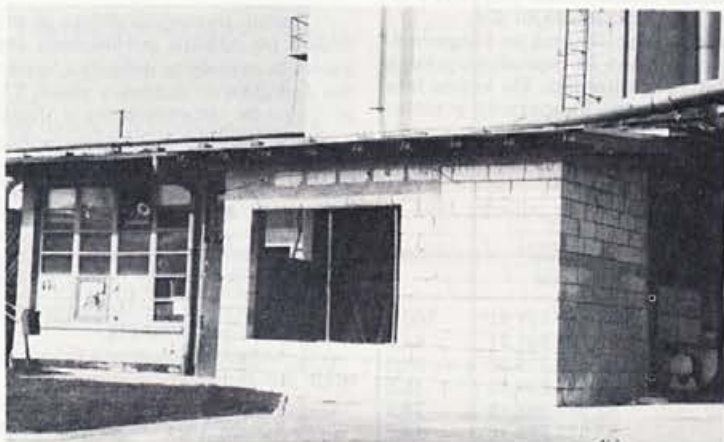
Pomične tribune niso nič posebno novega za takšen tip dvorane, pač pa je novo to, da so kot najbližja sedišča izvedena v najboljši varianti s preklopnim sedežem in naslonom, torej ne kot klop.

Novo je bilo tudi sklopno košarkarsko stojalo; ves posel pa je znašal okrog 2 stari milijardi.

Janez Urbanc

Skladišče plina za obrat družbene prehrane

Prizidek skladišča zaščitnih sredstev

Prodajna ekipa iz Kanade na obisku v Elanu

V dneh od 28. VIII. do 2. IX. so se v ELAN-u mudili vsi, ki se ukvarjajo s prodajo naših smuč v Kanadi, to je vsi področni zastopniki. Tako kot ameriški kolegi so si tudi oni izlet v Jugoslavijo zaslužili, saj so izpolnili pogoje, s tem da so dosegli potrebno količino prodanih smuč. Kriteriji so bili v tem

primeru drugačni, milejši, saj so bili prilagojeni možnostim na kanadskem tržišču, ki je v primerjavi z ameriškim dosti manjše.

Namen obiska je bil v tem, da potniki čim bolj spoznajo ELAN, zato je bil tudi program obiska tak, da smo jim razložili in pokazali proizvodni proces, dali vse informacije o delu in aktivnosti Elana. Poseben poudarek pa je bil predvsem na tehničnih informacijah in obravnavanju kvalitete naših izdelkov. Tu sta se močno angažirala naš IE in služba kakovosti. Dosti je bilo govora tudi o prodaji in prodajni politiki v Kanadi. Vemo namreč, da v Kanadi še zdaleč niso tako uspešni kot v ZDA in da bo v bodoče treba popraviti predvsem kvaliteto prodaje v smislu da bomo močnejše zastopani v prodaji dražjih modelov, saj je danes odstotek teh dosti prenizek, s tem pa je močno povezana tudi finančna uspešnost in moč naše firme v Kanadi.

V tem času smo obiskali tudi tovarno ALPINA, saj bo naša firma v Kanadi v kratkem prevzela zastopstvo tudi za ALPINO.

Tudi s Kanadčani smo se dogovorili, da imajo možnost drugo leto ponovno priti v Jugoslavijo, če bodo izpolnili nekatere pogoje, ki smo jih postavili in sicer v smislu količinske prodaje in izboljšanja strukture prodanih smuč.

Herman Poklukar

POLLETNI REZULTATI GOSPODARJENJA LASTNIH FIRM V TUJINI

V prvi polovici leta 1984 je 166 zaposlenih v naših lastnih enotah v tujini realiziralo 1.043 mio din celotnega prihodka, od tega firma na Švedskem 44 %, v Avstriji 28 %, v ZDA 19 % in v Kanadi 9 %.

V enakem razdobju so odkupile za 477 mio din Elanovih proizvodov in pri tem sodelovale s sledečimi deleži:

— Elan Avstrija	49 %
— Monark ZDA	31 %
— Ryon Švedska	15 %
— Monark Kanada	5 %

Dosežen poslovni rezultat po 6 mesecih:
v din:

1. Celotni prihodek	1.043.632.610,01
2. Poslovna sredstva	809.480.720,22
3. Dohodek	234.151.889,79
4. Obveznosti iz dohodka	820.521.254,21
5. Čisti dohodek	130.105.304,69
6. Osební dohodki	130.105.304,69
7. Del dohodka, ki pripada ustanovitelju	21.525.330,89

Po posameznih enotah pa je stanje naslednje:

ELAN, AVSTRIJA:

I. Splošni podatki

Firma je družba z omejeno zavezo, registrirana za proizvodnjo in prodajo športnih izdelkov s sedežem v Brnci/Fürnitz na avstrijskem Koroškem. Ustanovljena je bila v letu 1977, v register pri Zveznem sekretariatu za zunanjo trgovino pa je bila vpisana dne 27. 12. 1977. Z rednim poslovanjem je firma pričela februarja 1979.

Po stanju per 30. 6. 1984 je v firmi zaposlenih 92 ljudi, pretežno Koroških Slovencev.

II. Marketinško poročilo:

Firma je v prvem polletju proizvedla 90.842 parov smučí, kar je 18,9 % več kot v preteklem letu, ko je v istem obdobju izgotovila 76.401 par smučí. Letni plan proizvodnje znaša 180.000 parov oz. 800 parov dnevno. V preteklem letu je firma proizvedla 168.814 parov smučí oz. 718 parov na dan.

Poleg stabilizacije proizvodnje oz. popolne izkoriščenosti kapacitet je firma v prvem polletju dobro izpolnjevala posebne planske naloge za leto 1984:

- izboljšanje produktivnosti dela
- izboljšanje nivoja kvalitete oz. njena stabilizacija
- znižanje bolniške stopnje delavcev
- zmanjšanje neposrednih stroškov

Iz firme je bilo do vključno 30. 6. 1984 odposlano skupaj 36.756 parov v Brnci proizvedenih smučí v skupni vrednosti 132.232.199,83 din, od tega na avstrijski trg 9.081.796,40 din, ter za 154.013.183,14 din tranzitne prodaje v ZDA in Kanado.

Celoten uvoz firme iz Jugoslavije, ki se nanaša na nakup smučí in polizdelkov je v istem obdobju znašal 232.703.297,10 din.

Izvoz firme v Elan Begunje, ki zajema izvoz gotovih izdelkov ter surovin in reprodukcijskega materiala, pa je dosegel le 4.477.187,70 din.

Tako znaša celoten presežek plačilne bilance Elan Begunje v trgovanju z Elanom Brnca v 1. polletju kar 228.226.109,40 din.

Razlog za rebalans Elana Begunje je manjši uvoz po kooperaciji, kar je posledica zagotavljanja uvoza surovin in reprodukcijskega materiala skoraj izključno preko blagovnega kredita. Do konca leta je planiran obseg obojestranskega prometa po kooperaciji v višini 226.726.979,55 din.

III. Podatki o gospodarjenju

Poslovni uspeh, ki ga je firma dosegla v prvem polletju 1984 je naslednji:

	v din	%
1. Celotni prihodek	296.840.121,61	100,0
2. Porabljena sredstva	192.172.541,71	64,7
3. Dohodek	104.667.579,90	35,3
4. Dajatve iz dohodka	44.535.830,20	15,0
5. Čisti dohodek	53.937.968,16	18,2
6. Osební dohodki	53.937.968,16	18,2
7. Del doh., ki pripada ustanovitelju v Jug.	6.193.781,54	2,1

Med dajatvami iz dohodka so največje sledeče postavke:

— del dohodka za obresti	20.268.227,28 din
— del dohodka za plačilo bančnih storitev	6.945.300,90 din
— prispevki iz dohodka za pokoj.-invalid. zavarovanje	15.217.047,88 din

Glede na preteklo leto je realiziran celotni prihodek zaradi zamika v izvršitvi dobav nekoliko nižji, dohodek in čisti dohodek pa sta zaradi večje proizvodnje višja.

IV. Napoved

Ključni cilj firme v Brnci v letu 1984, to je proizvodnja 180.000 parov smučí, bo ob tekoči nemoteni proizvodnji 835 parov dnevno do konca leta presežen, kar naj bi ob prodaji po višjih poprečnih cenah kot lani ob koncu leta prinesla tudi del dohodka ustanovitelju.

MONARK, ZDA:

I. Splošni podatki

Monark Sporting Goods, Inc., je trgovska grosistična firma za prodajo smučí Elan in vezi Geze ter ostalih športnih artiklov na ozemlju ZDA. Poleg prodaje opravlja še marketinško službo na omejenem teritoriju. Firma je bila ustanovljena 15. julija 1975, odkupljena pa 1. julija 1982. Elan, tovarna športnega orodja, TOZD Smučí je njen 100 % lastnik.

V firmi je zaposlenih 18 uslužbencev in 11 trgovskih potnikov, skupaj torej 29 ljudi. Od 1. oktobra 1984 dalje se jim bo priključil tudi Elanov delegat.

Postopek za registracijo firme je v teku, kompletna dokumentacija skupaj s pozitivnim mnenjem Republiškega sekretariata za mednarodno sodelovanje pa je na Zveznem sekretariatu za zunanjo trgovino v Beogradu.

II. Marketinško poročilo

V prvem polletju je firma odkupila za 147.737.172,78 din Elanovih proizvodov, kar je v skladu z dinamiko dobav smučí, ki bodo po planu do konca leta presegle 3,2 mio US\$ vrednoteno po nabavnih cenah.

Za dinamičnim planom prodaje v 1. polletju firma zaostaja za 24 % glede na lansko leto in za 14 % predvsem zaradi nekoliko zakasnelih dobav smučí in vezi. To odstopanje od plana se bo izravnilo v juliju in avgustu. Dokaz za to je kar 45 % povečanje predsezonske prodaje tako da je firma Monark Sporting Goods, Inc. prva, ki je preselila prodajo 100.000 parov naših smučí. Zaradi izredno močne prodaje se je celotni letni plan neto prodaje po zadnji verziji dvignil na 11,0 mio US\$, kar predstavlja povečanje za več kot 3,2 mio US\$ glede na preteklo leto. Tako močna prodaja uvršča Elanove smučí na 2. do 3. mesto na lestvici prodaje vseh vrst smučí v ZDA, kar Elanu doslej v zgodovini še nikdar ni uspelo.

III. Poročilo o gospodarjenju

Poslovni rezultat dosežen v prvem polletju 1984 je naslednji:

TABELA 1

	v din	%
1. Celotni prihodek	198.360.309,95	100,0
2. Porabljena sredstva	151.862.234,07	76,6
3. Dohodek	46.498.075,88	23,4
4. Obveznosti iz dohodka	7.712.042,66	3,9
5. Čisti dohodek	35.753.889,67	18,0
6. Osební dohodki	35.753.889,67	18,0
7. Del doh., ki pripada ustanovitelju v Jug.	3.032.143,55	1,5

VIR: periodični obračun per 30. 6. 1984

Zaradi poznejših dobav je relativno nekoliko manjši celotni prihodek po odbitju porabljenih sredstev komaj zadoščal za pokritje vseh obveznosti iz dohodka, med katerimi predstavlja največji delež del dohodka za obresti v višini 6.797.457,59 din, tako da del dohodka, ki pripada ustanovitelju v Jugoslaviji znaša 3.032.143,55 din, kar predstavlja 1,5 % celotnega prihodka.

Ker je zaradi specifične dinamike prodaje zimskošportnih artiklov firma po šestih mesecih po planu dosegla le 21,7 % celotnega letnega prometa, stroški poslovanja pa tekoče nastajajo, se smatra doseženi poslovni uspeh v tem obdobju kot zadovoljiv.

Iz bilančnih podatkov v primerjavi z enakim lanskim obdobjem, zasledimo še sledeče pozitivne trende:

1. obveznosti do dobaviteljev se vztrajno manjšajo ne glede na povečan obseg prometa,
 2. zaloge trgovskega blaga so bile v prvem polletju za polovico nižje kot lani,
 3. terjatve do kupcev se zaradi tekoče izterjatve zmanjšujejo,
 4. kratkoročna zadolženost se je več kot razpolovila,
 5. razpolaganje z lastnimi obratnimi sredstvi se je okrepilo.
- Omenjeni trendi nakazujejo trden finančni položaj firme.

IV. Napoved

Srednjeročni plan firme Monark Sporting Goods, Inc., ki predvideva:

- 12 % letno rast realizacije
- 10–15 % letno rast finančnega obsega uvoza Elanovih proizvodov bo v letu 1984 po obeh glavnih planskih postavkah večkrat presežen.

MONARK, KANADA:

I. Splošni podatki

Firma Monark Sports LTD je bila ustanovljena 15. julija 1975, odkupljena pa 1. julija 1982. Elan, tovarna športnega orodja, TOZD Smuči je njen 100 % lastnik.

Predmet poslovanja firme je grosistična prodaja smuči Elan, smučarske opreme in drugih športnih artiklov preko 500 športnih trgovin na celotnem teritoriju Kanade.

V firmi je zaposlenih 9 lokalno nameščenih delavcev, katerim se bo s 1. oktobrom 1984 pridružil še delegat Elan (skupaj s firmo v ZDA).

Tako kot za Monark Sporting Goods, Inc., velja tudi za Monark Sports, Ltd., da je postopek za registracijo v teku, celotna dokumentacija, vključno s pozitivnim mnenjem Republiškega sekretariata za mednarodno sodelovanje, pa je na Zveznem sekretariatu za zunanjo trgovino v Beogradu.

II. Marketinško poročilo

V prvem polletju je firma odkupila za 23.473.675,07 din Elanovih proizvodov, kar je v skladu z dinamiko dobav smuči, ki bodo do konca koledarskega leta presegle skupno vrednost 131.375.024 din, vrednostno po nabavnih cenah.

Ugodni trendi v prodaji športnih artiklov se povezujejo s splošnim gospodarskim vzponom, ki ga v Kanadi v tem letu karakterizirajo več kot 5 % gospodarska rast in upadanje stopnje nezaposlenosti.

III. Poročilo o gospodarjenju

Poslovni rezultat dosežen v prvem polletju 1984 je sledeč:

Tabela 1: Monark Kanada

	v din	%
1. Celotni prihodek	85.471.632,99	100,0
2. Porabljena sredstva	69.178.593,72	80,9
3. Dohodek	16.293.039,27	19,1
4. Obveznosti iz dohodka	2.840.685,23	3,3
5. Čisti dohodek	12.626.102,86	14,8
6. Osební dohodki	12.626.102,86	14,8
7. Del doh., ki pripada ustanovitelju	826.251,18	0,9

VIR: periodični obračun per 30. 6. 1984

Celotni prihodek je zaradi prodaje občutnih zalog ob koncu sezone 1983/84, ki se obračuna v letošnji bilanci uspeha porastel realno kar 4,7-krat glede na preteklo leto in 1,5-krat glede na dinamični plan. Po odbitju porabljenih sredstev, med katerimi predstavlja nabavna vrednost prodanega trgovskega blaga 94,5 %, se dobljeni dohodek deli na:

- čiste osebne dohodke 77,5 %
- obveznosti iz dohodka 17,4 %
- del dohodka, ki pripada ustanovitelju 5,1 %

Med obveznostmi iz dohodka predstavljajo obresti le neznaten delež, saj se firma financira skoraj izključno s sredstvi dobaviteljev.

Firma v glavnem posluje s kratkoročno vezanimi obratnimi sredstvi, to je tistimi, ki jih je mogoče hitro spremeniti v likvidno obliko (terjatev do kupcev, zaloge trgovskega blaga).

Osnovna sredstva predstavljajo le 5,1 % vseh sredstev in zajemajo opremo v pisarnah in na sejmišču, kombi ter računalnik. Med viri sredstev prevladujejo obveznosti do Elana, ki po stanju per 30. 6. 1984 znašajo 166.003.786,56 din.

IV. Napoved

Firma naj bi v letošnjem letu presegla planirane rezultate iz srednjeročnega plana, ki so sledeči:

- 14 % letna rast realizacije
- 8 % letna rast celotnih stroškov
- 10–15 % rast fizičnega obsega uvoza Elanovih proizvodov.

RYON, ŠVEDSKA:

I. Splošni podatki

Grosistično trgovsko podjetje RYON AB je registrirano za prodajo, izvoz in uvoz športnih proizvodov in opreme, izvoz in uvoz reprodukcijskega materiala, opreme in rezervnih delov za proizvodnjo športnih artiklov.

Ustanovitelj firme je Elan, tovarna športnega orodja, TOZD Smuči, ki je njen 100 % lastnik.

Firma je pričela poslovati s 1. julijem 1981, v register zunanjetrgovinskih organizacij pri Zveznem sekretariatu za zunanjo trgovino pa je bila vpisana dne 19. 8. 1982.

V firmi je po stanju per 30. 6. 1984 zaposlenih 36 delavcev, med njimi tudi delegat ustanovitelja.

II. Marketinško poročilo

Firma poleg Elanovih proizvodov plasira na švedskem tržišču še proizvode ostalih jugoslovanskih proizvajalcev (VIS Varaždin, MTC Čakovec, Toper Celje, Jugotekstil Ljubljana), poseduje pa tudi izključno pravico prodaje maž firme Swix na omenjenem teritoriju. Po planu naj bi firma v letu 1984 odkupila za okoli 156.199.059,00 din Elanovih proizvodov.

Zaradi specifične sezonske prodaje proizvodov v prvem polletju 1984 so dobave Elanovih smuči iz Jugoslavije dosegle vrednost 73.118.515,06 din. Del prodanih Elanovih smuči na švedskem trgu pa se kot polproizvodi izdelani v Begunjah posredujejo naši enoti v Avstriji, kjer jih dodelajo in pošljejo direktno na Švedsko. Glavne dobave smuči v RYON AB iz obeh Elanovih proizvodnih celic so priče v juliju in avgustu.

III. Poročilo o gospodarjenju

Poslovni rezultat dosežen v prvem polletju 1984 je sledeč:

	v din	%
1. Celotni prihodek	462.960.545,46	100,0
2. Porabljena sredstva	396.267.350,72	85,6
3. Dohodek	66.693.194,74	14,4
4. Obveznosti iz dohodka	27.432.696,12	5,9
5. Čisti dohodek	27.787.344,00	6,0
6. Osební dohodki	27.787.344,00	6,0
7. Del doh., ki pripada ustanovitelju	11.473.154,62	2,5

Glede na enako obdobje preteklega leta je celotni prihodek realno narastel kar za 25,8 %. Po odbitju porabljenih sredstev, med katerimi predstavlja nabavna vrednost prodanega trgovskega blaga 80,4 %, se je dobljeni dohodek delil za sledeče namene:

- 1. Čisti dohodek 41,7 %
- 2. Obveznosti iz dohodka 41,1 %
- 3. Del dohodka, ki pripada ustanovitelju 17,2 %

Med obveznostmi iz dohodka predstavljajo največje postavke:

- prispevki za pokoj. in invalid. zavarovanje 13.688.921,07 din
- del dohodka za zavarovalne premije 1.169.913,60 din
- del dohodka za plačilo bančnih storitev 988.474,16 din
- del dohodka za obresti 10.630.455,67 din

Glede na preteklo leto se je postavka plačanih obresti znižala realno kar za 46,2 %, kar je posledica manjših zalog ter s tem povežane večje prodaje.

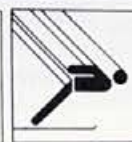
Relativno majhni zadolženosti je prispeval tudi prispevek obveznosti do dobaviteljev med terjatvami do kupcev, ki je per 30. 6. 1984 znašal 63.521.812,01 din.

IV. Napoved

Glede na to, da je RYON AB v prvem polletju 1984 presegel lanskoletno realizacijo v nacionalni valuti za 25,8 % lahko upravičeno pričakujemo močno preseganje planirane realizacije v celotnem letu 1984.

Če je lani v prvih 6 mesecih dosegel le 40,9 % celotne letne realizacije, je letos v enakem obdobju dosegel kar 49,9 % visoko postaljenega letnega plana.

Tone Jeglič

ZAHVALA

ELAN

Za pomoč in uspešno sodelovanje v olimpijskem obdobju 1980 — 1984

Predsednik IO
Miloš Kovačič

Ljubljana, 19. V. 1984

Direktor
Lojze Gorjanc

Delo med kolektivnim dopustom

Delo vzdrževalcev v času kolektivnega dopusta

Kolektivni dupust (KD) je za večino članov kolektiva najprijetnejši čas v letu, ko si po zasluženem celoletnem naporu sami razporedijo čas v skladu s svojimi potrebami, željami in možnostmi. Za vzdrževalce pa to obdobje pomeni višek sezone njihovih aktivnosti pri opravljanju neobhodnih vzdrževalnih del na strojih in napravah.

Tako, kot že vrsto let zapored, smo tudi za letošnji dopust vzdrževalci pripravili obsežen in natančen program vseh aktivnosti, ki jih je v času KD potrebno izvajati. Program pripravljamo skozi vse leto, intenzivno pa ga zadnje polovico leta, saj je poleg natančnega opisa del potrebno zagotoviti tudi potrebne rezervne dele, skleniti dogovore z zunanjimi izvajalci, pripraviti dokumentacijo, itd.

Za letošnji KD je bilo značilno to, da smo imeli več časa za tipično vzdrževalno delo, zaradi manjšega obsega del investicij in investicijskega vzdrževanja in da je manjši pritisk na koriščenje letnega dopusta v tem času pri samih vzdrževalcih.

V TOZD SMUČI so bila opravljena naslednja opravila:

— v strojni delavnici — hala A, je bilo opravljeno večje popravilo na liniji za izdelavo frizov. Poleg pregledov mazanja, zamenjave iztrošenih delov, so bile opravljene tudi določene izboljšave, ki pomenijo manj za-

ji, vlečna veriga, zaporne lopute in drugo. V hali A so bila očiščena okenska stekla in delno tudi zidovi, strop in instalacije.

— V razrezu lesa je bilo opravljeno popravilo manjših napak na strojih, stroji so bili temeljito očiščeni, namazani in pregledani.

Opravljen je bil temeljito popravilo ventilatorjev, poleg tega pa zamenjano tudi 30 m tlačnega cevovoda med razrezom in kotlovnico od ventilatorja iz razreza in ventilatorja iz TO. Zamenjavo cevovoda smo izvedli v sodelovanju z zunanjimi sodelavci.

— V sušilnici lesa je bilo, kot vedno, tudi letos opravljeno temeljito popravilo vseh naprav, kar pomeni tritedensko delo skupine petih vzdrževalcev. Pri eni od komor je bilo zamenjanih tudi vseh 5 kom elektromotorjev z novimi.

— Hala B

Največ dela je bilo vložene v popravilo mokrega filtra, pri katerem je bil zamenjan betonski temelj in jekleni podstavek ventilatorja.

Ogromno dela je bilo vložene tudi na popravilu brusilnega stroja Weisbacher.

Poleg navedenih so bili popravljeni še: stroj za brušenje konic — zamenjava vodil, stroj za odkrivanje smuči Fill, mokri brusilni stroji z in brez sušilnika, rezkalni stroj SKFR, stroj za

Več dela je bilo opravljenega tudi na stroju za izdelavo PU smuči.

Opravljen je bil tudi pripravljalna dela v delavnici priprave elementov za predelavo dviznih miz iz dosedanjega pnevmatskega na hidravlično dviganje.

Vzdrževalna dela so bila nadalje opravljena tudi na strojih za narez in krivljenje robnikov.

Zamenjani so bili ležaji na rezkalnem stroju Wigo. Opravljeno je bilo več popravil ventilacijskih naprav, ventilatorji in oba filtra.

Pri delu v TOZD Smuči sta pomagala tudi dva delavca iz TOZD Smuči.

V TOZD Športno orodje so bila opravljena sledeča vzdrževalna dela:

— Lesni oddelek

Lakirna kabina je bila očiščena, popravljena in na novo premazana.

— Izvedena je bila montaža dopolnilnih elementov na stroju za vrtnanje lestvenikov.

Na vseh preostalih strojih pa so bili opravljeni temeljiti pregledi in potrebna popravila.

Zamenjano je bilo 200 m² parketa, kar so izvajali zunanji izvajalci.

Popravljen je bila kritina na strehi, kar so izvajali zunanji izvajalci z našim sodelovanjem.

— Kovinski oddelek

V tem oddelku so bila izvršena vzdrževalna dela na večini strojev, od tega obsežnejša dela na stiskalnicah, vrtnih strojih in stružnicah, na ostalih pa manjša na osnovi ugotovitve stanja.

Veliko vzdrževalnih del je bilo opravljenih na mokrem filtru.

Zamenjali smo tudi stare škarje za pločevino z novimi, ki so bile v tem času dobavljene.

Tudi na tem oddelku je bila popravljena streha.

V TOZD Plastika so bila opravljena sledeča dela:

— konzerviranje vseh mešalcev in pištol za brizganje gelcoat.

— Popravljen je bila dozorna naprava Canon

— V času dopusta je bil dokončno izdelan tudi podest za montažo jadrnice Elan 31

Masno uravnoveženi so bili tudi rotorji ventilatorjev in po potrebi zamenjani ležaji, to smo iz-

vajali skupaj z zunanjimi izvajalci.

Pregledane so bile vse prezračevalne naprave v objektu. Na teh napravah so bile opravljene tudi meritve karakterističnih parametrov (količine zraka) in zamenjani filterski vložki.

Izvedena so bila dela na vodovodnih priključkih za požarnovarnostne naprave na filterih in vgrajene šobe za brizganje.

Na dovozni rampi za oddelek letal je bil na odkritem delu odstranjen asfalt, položeni vodniki za ogrevanje dovozne rampe in asfalt ponovno položen.

Opravljen je bil spremljajoča dela pri izvajanju del na pokrivanju strehe, urejeni vsi strešni ventilatorji, krajšanje vijakov in podobno.

V TOZD Vzdrževanje je bilo težišče dela na vzdrževanju energetskih naprav.

— V kotlovnici je bila opravljena prezidava kuršiša pri kotlu Omnicol. Delo so izvajali zunanji izvajalci.

— Oba kotla sta bila očiščena in na enem opravljen inšpekcijski pregled. Delo je trajalo polne tri tedne.

— Glavno delo je potekalo na preureditvi kompresorske postaje. Gradbena dela so izvajali zunanji izvajalci, za katere pa velja, da niso spoštovali dogovorjenih terminov in zato povzročali velike časovne stiske pri izvajanju instalacij.

Cevne instalacije je izvajalo podjetje IMP, vsa preostala strojna dela in obsežna elektroinstalacijska dela pa smo izvajali sami.

Kompresorska postaja je s to preureditvijo pripravljena na instalacijo novega kompresorja brez motenja proizvodnje.

Dela so bila izvedena obsežno in tehnološko zahtevno za izvedbo v roku treh tednov.

— V transformatorski postaji so bili zamenjani bakreni vodniki, ki so se močno pregrevali in zamenjava pokvarjenega stikala za kompenzacijo jalove energije.

DSSS

— Najbolj obsežno delo v času KD je bila preureditev obrata družbene prehrane po zahtevi sanitarne inšpekcije.

Poleg osnovne prostorske preureditve, ki je zahtevala obse-

Minimalna sanacija nemogočih prostorskih razmer delavcev — komunale

stojev med obratovanjem. Dela so potekala neprekinjeno preko celega KD.

— nadalje so bila opravljena dela na strojih za skoblanje sredic — 4 kom, pnevmatskih stiskalnicah za sredice in manjša popravila na ostalih strojih v strojni delavnici.

— V prostoru je bilo zamenjano tudi 120 m² parketa, kar so izvajali delavci Komunalnega podjetja iz Kranja.

— Obsežnejša dela so bila opravljena na ventilacijskih napravah. Na teh napravah so bili kontrolirani in po potrebi zamenjani vsi ležaji, filtrirne vreče, jermena. Urejene pa so bile tudi preostale stvari, kot so dozator-

žlebičenje, stroj za rezkanje pe-te in drugi, ki so bili pregledani, očiščeni, namazani in izvršena popravila v potrebnem obsegu.

— Hala B-1

Največ dela je bilo vložene na popravilu prezračevalnih naprav, na katerih je bilo poleg čiščenja, menjave ležajev in jermenov tudi nekaj posegov, ki so izboljšali prezračevanje prostora.

Nadalje je bila v oddelku kemične obdelave zamenjana kad za kislino.

Opravljen je bil vzdrževalna dela na stiskalnicah, transportnem traku in dozorni napravi.

Razširitev kompresorske postaje

zna gradbena dela in pečarska dela, je bila glavna pridobitev kuhinje v instalaciji plina, cisterna je zamenjala jeklenke, novi instalaciji tople in hladne vode, dosedanja električni bojler so zamenjali z novim bojlerjem z možnostjo kombiniranega ogrevanja: topla voda — električna. Instaliran je bil tudi del nove opreme in tako končno zemenjan zastarel štedilnik na drva z novimi električnimi štedilniki.

Opravljenega dela so bila zelo obsežna in izvajana v težkih pogojih.

Nosilci dela in pretežni izvajalci smo bili vzdrževalci, dopolnili pa so nas zunanji izvajalci instalacij plina, vodovodnih in vročevodnih instalacij in izvajalci pečarskih del.

— Pomembna in obsežna dela so bila opravljena v povezavi z instalacijo novega računalnika. Napravljen je bil nekaj kilometrov dolg razvod signalnih kablov in izvršena vsa spremljajoča dela, potrebna da steče klimatizacija prostora, v katerem je novi računalnik nameščen.

Uspeh te akcije so nam izničili zunanji izvajalci, ki niso opravili dogovorjenih del.

Vhod v upravno stavbo je dobil nove stopnice, vendar dela zaradi nesolidnosti zunanjega izvajalca še niso dokončana.

TOZD INŠTITUT

— V IE so bila opravljena samo pleskarska dela v konstrukciji in hodniku. Ureditev kupol je pogojevalo tudi popravilo strehe, kar so oboje izvajali zunanji izvajalci.

RAZNO

Poleg del, ki prostorsko ali funkcionalno pripadajo kaki TOZD, je bilo izvršeno tudi čiščenje kanalizacije znotraj objektov in zunanje kanalizacije. Pri teh delih smo uspešno preizkusili tudi učinkovitost stroja za čiščenje kanalizacije, ki je last Kom. gospodarstva Radovljice.

Kot zaključek želim omeniti, da so bila izvajana dela številna in obsežna in da njihovo uspešnost ocenjujem pozitivno. Pri izvajanju del so z vzdrževalci posredno ali neposredno sodelovali še gasilci in zelo požrtvovalno tudi obrat družbene prehrane, ki je v nemogočih pogojih z veliko dobre volje poskrbel za dobro malico.

Za razliko od prejšnjih obdobjev navajam, da smo tokrat imeli veliko težav z zunanjimi izvajalci, ki niso spoštovali rokov in ni-

so bili pripravljeni z nami sodelovati pri reševanju problemov.

To zadnje nam je v poduk, kako dragoceno in tudi stroškovno ugodno je imeti dobre domače delavce, ki so pripadni firmi in se nesebično trudijo za naš skupni cilj, to je, za nemoteno in uspešno proizvodnjo.

Ob tej priliki se želim zahvaliti in izraziti priznanje vsem tistim vzdrževalcem, ki so se prizadevali in dodali svoj delež, da je bilo tako obsežno delo dobro in pravočasno opravljeno.

V času dopusta pri vzdrževalcih ni bilo nobenih problemov, razen nekaj upravičenih ugovorov na nadurno delo, čemur pa je bil razlog, da so bile v predhodnem mesecu nadure nepravilno obračunane.

Dodati želim tudi to, da navedena dejstva niso argument proti tistim, ki z raznimi pripombami in izjavami želijo izničiti ali razvrednotiti opravljeno delo, temveč dokaz, da so dela v KD dejanska nuja in pogoj za nadaljnjo čim manj moteno proizvodnjo. Značaj vzdrževalnih del je v resnici takšen, da ni kaj pokazati, vendar smatram, da tisti, ki so s problematiko bližje seznanjeni, vedo in verjamejo, da je stališče vzdrževalcev glede nujnosti KD utemeljeno.

Dodati želim še tistim, ki so zato zadolženi in ki na to lahko vplivajo, da naprave in stroje, ko odhajajo na dopust ali pri daljši prekinitvi, bolje in skrbneje očistijo, saj je to naša imovina, ki smo jo dolžni vzdrževati.

Vzdrževalci se čutimo ponižane, ko nam prepustite zanemarjene stroje in opremo s cinično pripombo, da nas zato plačujete, istočasno pa to za vzdrževalca pomeni dodatno delo, spremeni pa se tudi odnos vzdrževalca do naprave in stroja, ki je zanemaren.

Kako težko je včasih delo čiščenja, lahko potrdijo delavci TOZD smuči, ki so bili tokrat v času KD z nami.

Pri izrekanju graj, naslovljenih na vzdrževalce, se včasih spomnite tudi na to, da vse niso utemeljene in da je naša aktivnost takšna, da poslušamo le graje, nikoli pa nobenih pri-

Nov vhod v obrat družbene prehrane »za levičarje«

znanj in da je tudi to breme, ki lahko negativno vpliva na vzdrževalce.

Verjemite nam, da smo se tudi tokrat potrudili napraviti čim-

več in čimbolje, v čemer so razumljivo vključene tudi napake, ki jih obžalujemo in se nenehno trudimo, da jih odpravimo.

Branko Renko

Pozdrav petnajstih Elanovih gasilcev iz Triglava

Destilacija topil

Popravilo strehe na Plastiki

Katastrofalni vihar v mesecu februarju letos, kakršnega ne pomnijo v naših krajih, nam je poleg škode, ki jo je povzročil malodane na vseh strehah, napravil največ škode na komaj novi strehi Plastike. Streha je bila sicer izvedena po predpisih (statično je računana I. cona vetra), vendar pa takega vetra nikakor ni mogla zdržati. Upoštevati je treba, da je to najvišji in najbolj postavljen objekt v okolici in da je tudi sama lega objekta taka, da so bili tam vetrovi najmočnejši. Poleg tega je tudi aluminijasta pločevina lahka in mehka in jo je veter veliko lažje trgal, kot bi je kleno.

Takoj, ko se je vreme nekoliko umirilo, smo se povezali s projektanti in izvajalci SGP Grosuplje, da čimprej odstranimo ostanke ostrešja, pločevino in popravimo druge poškodbe, predvsem

da na strehi zneso po predračunih 24 milij. dinarjev.

Odločili so se, da je za naše razmere v vsakem primeru najugodnejša streha enake izvedbe, kot je bila obstoječa, izboljšana tako, da bo statično upoštevana III. cona vetra (kot Primorje) in nekoliko izboljšane izolacijske sposobnosti strehe (prezračevana streha). Na osnovi tega mnenja smo se odločili za to varianto, ki smo jo dali v izdelavo projektantom. Tu se je nekoliko zatikalo, ker so projekt delali dlje kot smo pričakovali, tako da smo kompleten projekt z detajli prejeli šele 24. 5. 1984. Projektu je bilo priloženo tudi poročilo ZRMK o pregledu projekta tako v smislu izvedbe strehe iz izolacijskega stališča, kot statična ocena. Pripombe, podane v poročilu, so projektanti upoštevali in pomankljivosti odpravili.

Pred tem datumom smo

jugodnejšega izvajalca izmed treh ponudnikov (SGP Grosuplje, SGP Gorenje in TRIMO Trebnje). Najugodnejši izvajalec za gradbeno dela je bil SGP Grosuplje, za pokrivanje strehe pa TRIMO Trebnje. Z obema smo sklenili pogodbo. Rok začetka del za TRIMO 1. 8. 1984 je bil sicer za ca. 14 dni kasnejši, kot smo se prvotno dogovorili. Glede na to, da je pločevino na našem trgu skoraj nemogoče dobiti in da so nam zagotovili, da bodo kljub pogodbenemu roku začeli pokrivati tudi prej, če bodo pločevino dobili prej, so na ta rok pristali. S pokrivanjem naj bi torej začeli 1. 8. in zaključili 20. 8. 1984. Za SGP Grosuplje je bil rok da začne z deli 10 dni pred začetkom pokrivanja oz. najkasneje 20. 7. 1984, s tem, da ima do začetka pokrivanja izdelanega vsaj polovico ostrešja.

Od sklenitve pogodbe do začetka del na objektu smo bili v stalni vezi s TRIMO in SGP Grosupljem, da bi lahko glede na dobavo pločevine pravočasno začeli z montažo ostrešja. Za pritrditev špirovcev skozi AB ponve je bilo za celotno ostrešje potrebno zvrtati ca. 2500 lukenj. Zato s tem delom nismo smeli pričeti prej, dokler nismo dobili od TRIMA točnega datuma začetka pokrivanja. 18. 7. smo dobili dokončen datum in sicer naj bi začeli s pokrivanjem 30. 7., torej 20. 7. z montažo ostrešja. Istočasno so nam tudi sporočili, da ta rok velja za pocinkano pločevino, ne pa za pocinkano in barvano, za katero je dobavni rok še za mesec dni daljši in še to zelo negotov. Zato smo se odločili le za pocinkano pločevino.

Tako smo 20. 7. 1984 končno začeli z deli na strehi. Imeli smo precej težav na gradbišču z dobavo materiala (rokovno), vskladitvijo del obeh izvajalcev in predvsem premajhnim številom delavcev takrat, ko bi dela morala

hitro potekati. Vmes je bil tudi problem zamakanja in končno tudi dvodnevna ustavitve proizvodnje v oddelku jadralnih letal. S sprotnim spremljanjem del, ter številnimi urgencami pri enem in drugem izvajalcu, so dela stekla in smo sedaj lahko kar zadovoljni, saj je bila streha pokrita do roka.

Da smo prišli do nove strehe na Plastiki, je bil res dolgotrajen postopek, vendar je bil za vsako fazo dela potreben določen čas, pri katerem nismo mogli veliko prehiteti. Malo moramo pokritizirati projektante, ki so se s projektom precej obirali. Po drugi strani pa smo strešno kritino dokaj hitro dobili, če upoštevamo razmere na našem trgu. Tu smo imeli veliko prednost tudi v aluminijasti pločevini stare strehe, ki smo jo ponudili izvajalcu, da smo lažje prišli do pločevine, potrebne za kritino.

Tako je sedaj streha, ki je povzročila toliko kritik in negotovanja, pa tudi zastojev v proizvodnji končno gotova. Lahko rečemo, da imamo sedaj na objektu kvalitetno izvedeno prezračevano streho, močno pritrjeno na betonsko podkonstrukcijo.

Božena Kokalj

Popravilo strehe na obratu Plastike

pa zaščitimo objekt v slučaju padavin. Tako smo se odločili za začasno kritino, na betonske strešne ponve smo privarili sloj jubitekta, ki naj bi zaščitil objekt pred zamakanjem.

Istočasno so projektanti pripravljali variantne rešitve nove strehe, ki smo jih nato dali v pregled Zavodu za raziskavo materiala v Ljubljano, ki so si našo streho ogledali že takoj po katastrofi, skupaj s predstavniki zavarovalnice. Celoten objekt je bil zavarovan pri zavarovalnici Triglav Ljubljana. Ker je bil objekt še nov, nismo pri uveljavljanju škode imeli nobenih problemov in je zavarovalnica povrnila celotno škodo, brez odbitka za amortizacijo. Takoj smo dobili avans za plačilo škode, kasneje pa ko smo si pridobili vse predračune za popravila, pa so nam izplačali še ostala sredstva. Celotna ško-

od projektantov dobili le osnutke projekta s popisom del, ki smo ga uporabili za zbiranje ponudb za izvajanje nove strehe. Razpis smo poslali petim ponudnikom, vendar smo prejeli le dve ponudbi, trije pa so nam odgovorili, da so zasedeni oz. nam sploh niso odgovorili. Ker pa je bila tudi pri obeh ponudbah pločevina za streho zelo draga in rok dobave vprašljiv, mi pa smo imeli na zalogi 10 t aluminijaste pločevine iz prejšnje strehe, smo se obrnili direktno na TRIMO Trebnje, da bi hitreje in seveda tudi ceneje prišli do nove strehe na Plastiki. TRIMO nam je poslal ponudbo za novo streho, ki je bila cenovno in rokovno zelo ugodna, saj so upoštevali tudi to, da smo jim pripravljene prodati 10 t aluminijaste pločevine, ki jo dobimo predelano iz IMPOL-a. Naredili smo komisijski izbor na-

●●●
ELAN
na 89. mestu
v SR
Sloveniji

Gospodarski vestnik je tudi letos objavil seznam 200 največjih delovnih organizacij, po zaključnih računih preteklega leta. Najmočnejši je TAM Maribor, sledi Železarna Jesenice itd., Elan je na 89. mestu pred Verigo Lesce, ki je na 129. mestu in LIP Bled na 153. mestu.

S. K.

Novi alarmni znaki v slučaju požara v Elanu

Upravni odbor IGD Elan je na 7. redni seji med drugim sprejel sklep, da bo odšlej alarmni znak v slučaju požara 3-kratno zvonjenje z električnim zvoncem v presledkih

(doslej je bilo 2-kratno zvonjenje).

Vzrok spremembe je narekovalo nenehno zvonjenje za malico, pavze itd. in gasilci večkrat niso vedeli, kaj zvoni.

Andrej Resman

Računalnik IBM 30/31 — velika Elanova pridobitev

»Idea o nabavi novega računalnika v Elanu je stara že šest let. Že tedaj je bilo povsem jasno, da so tehnološko zastaranemu računalniku že šteti dnevi. Redno vzdrževanje mu poteče septembra 1986, to pa je obenem tudi rok, do katerega mora na njegovo mesto stopiti nov, sodobnejši računalnik,« je predstavil glavni vzrok, zaradi katerega je ideja za novo veliko Elanovo pridobitev dokončno dozorela, vodja službe za organizacijo poslovanja in avtomatsko obdelavo podatkov v Elanu, Milan POHAR.

»Elan se je s svojim prvim računalnikom lahko pohvalil leta 1969: to je bil računalnik IBM 360/20 s centralno procesno enoto (CPE) 12 Kb (kilobajtov) kar z drugimi besedami pomeni istočasno hranjenje 12000 besed v CPE. Leta 1981 smo od Peka Tržič kupili še dodaten računalnik IBM 360/20, vendar nekaj večjih kapacitet (16 Kb). Tako so zadostili vsaj trenutnim potrebam, čeprav je bilo jasno, da gre le za nujno začasno rešitev.

Istočasno smo leta 1981 začeli postopek za pridobitev potrebnih soglasij, tako da smo konec 1983. leta računalnik že dobili v »hišo«.

Nov računalnik v »hiši« je narekoval ureditev vrste aktivnosti, preden bi sploh lahko začel opravljati svojo funkcijo: premestitev starega računalnika, preskrbeti nove prostore delavcem ERC, z razpisi iskati nove računalniške kadre, naši sedanji delavci ERC se na raznih seminarjih občasno že dalj časa intenzivno usposabljaajo za delo na novem računalniku.

»Nov računalnik zahteva povsem nov način komuniciranja in shranjevanja podatkov, zato je laično pričakovati prenos doslej že obdelanih podatkov s starega na nov računalnik.

Ker bi bil čas, v katerem bi se sami dokopali do rezultata predolg, smo k sodelovanju povabili strokovnjake Zavoda za organizacijo poslovanja iz Ljubljane.

Letos spomladi smo že organizirali seminarje za vse, ki bodo v bodočem procesu informatike sodelovali. Prvih uporabnih rezultatov z

novega računalnika pa se lahko nadajamo v začetku prihodnjega leta: izoblikovali bomo celotni kadrovski informacijski sistem, sledila bo obdelava podatkov na področju prodaje in postavitve baze podatkov za proizvodni informacijski sistem.

Na nov način obdelani podatki niso le statistična zanimivost, temveč so v službi neposrednega odločanja z ažurnim posredovanjem (potrebnih informacij, ki jih ustrezen organ v določenem trenutku za kvalitetno odločanje potrebuje).

»Primerljivost med starim in novim Elanovim računalnikom je praktično nemogoča, tako po kapaciteti, kot po organizaciji dela. Sedanji shranjuje istočasno 16000 besed, nov računalnik IBM 30/31, 8 MB (megabajtov) pa ima v centralni procesni enoti istočasno 8 milijonov besed. S to našo novo pridobitvijo se bomo približali sodobnim tokovom v računalništvu, katerega razvoj v svetu skokovito napreduje.

Nov računalnik deluje na povsem drugačnih osnovah, ki daleč presegajo zmoglosti starega. V sedanjem se informacije obdelujejo paketno po fazah, v novem pa se istočasno odvija celotno poslovanje. Uporabnik se v sistem vklaplja preko terminala, informacije so res ažurne — odgovor na vprašanje, ki ga uporabnik postavlja, računalnik posreduje na ekranu v delčku sekunde.

Po novem bodo vsi vnašali in zajemali pri istem viru, t.j. v enotni banki podatkov DO.

Komunikacije bodo poslej potekale izključno preko terminalov; uporabnik bo sam, brez posrednika komuniciral z računalnikom. Sedaj so vlogo posrednika opravljale pripravljalne službe ERC. Odgovornost za točnost vnešenih informacij v računalnik po novem prevzemajo uporabniki, medtem ko so delavci Službe za organizacijo poslovanja in avtomatsko obdelavo podatkov odgovorni za funkcioniranje informacijskega sistema.

Upoštevajoč sodobne tokove v informatiki, bomo Elanov informacijski sistem v bodoče gradili predvsem s kupljenimi programskimi

RAČUNALNIK IBM 30/31 — Z novo pridobitvijo bo pot do informacij krajša

produkti, specifične probleme pa bomo reševali z razvojem lastnih programskih in organizacijskih rešitev. Tudi

v tem je nova funkcija Službe za organizacijo poslovanja in avtomatsko obdelavo podatkov. BOJAN RAUH

Predstavljamo vam ...

MILAN ČUČNIK, ekonomist in dipl. organizator, direktor TOZD Plastika od 1. julija dalje, je doštudiral ob delu na Visoki šoli za organizacijo dela v Kranju; skupno ima 20 let delovnega staža; v Elanu je od 1976. leta; najprej kot analitik-organizator v Gospodarskem sektorju, nato vodja projekta v Marketing sektorju vse do prevzema dolžnosti direktorja TOZD Plastika.

Aktivno je sodeloval pri formiranju Elanovih enot v tujini: v Brnci na Koroškem, v Ryonu na Švedskem, v Kanadi in v ZDA. Na področju dejavnosti TOZD Plastika je delal pri ekonomskem utemeljevanju smotrnosti morebitne Elanove proizvodnje letal, pri čemer je bilo zelo pomembno sodelovanje z zahodnonemško firmo Glaser-Dirks, ekonomsko smotrnost za Elan je ugotavljal tudi za čolne T245 skupaj s finko firmo Korpivaara, njegov pomemben prispevek pa je tu-

di delo pri utemeljevanju smotrnosti celotne investicije novega objekta Plastika.

TOZD Plastika danes?

»V čolnarskem programu smo priča korenitim strukturnim spremembam na domačem tržišču, katere smo pričakali pripravljeni: v redni proizvodni program smo uvrstili novo jahto Elan 31, ki je bila že ob slovesni spložitvi 5. maja letos v Portorožu deležna precejšnjega zanimanja potencialnih kupcev. Kasnejša številna naročila so smotrnost naše usmeritve samo še potrdila.

Tudi izvozne tendence celotnega čolnarskega programa so ugodne, tako po strukturi tržišč, kot tudi po strukturi proizvodov. Vedno znova in znova se nam oglašajo novi kupci in to s količinskimi naročili, ki samo potrjujejo kvaliteto naših proizvo-

(Nadaljevanje na 10. strani)

Milan Čučnik, dir. TOZD Plastika

PREDSTAVLJAMO VAM

(Nadaljevanje z 9. strani)
dov in točnost pri izpolnjevanju dobavnih rokov.

Pri jadralnih letalih beležimo, po odzivnosti na tržišču, zaton enega naših standardnih proizvodov DG 101 ELAN ter istočasno eksplozijo povpraševanja po tipu letala DG 300 ELAN. Kot pri čolnih, so tudi pri jadralnih letalih naše kapacitete enako razprodane. Žal moramo priznati, da smo na področju razvoja dvoseda DG 500 ELAN že v časovnem zastanku, tako da ga zaenkrat še ne moremo vključiti v redno proizvodnjo.

Avtomobilski program ne narekuje bistvenih sprememb, prisotni so le dnevni problemi, tako s količinami, kot tudi s kvaliteto.

... in jutri?

»Perspektive TOZD Plastika naj bi temeljile predvsem na potrebah tržišča. Upošteva se to izhodišče, vidimo nadaljnji korak: v čolnarski industriji v izboljšanje strukture proizvodnje ter strukture posameznih tržišč, pri letalih v razvojni dejavnosti in stalnih izboljšavah obstoječih modelov, pri avtomobilski proizvodnji pa v spremembi materialov in tehnologije, kar je seveda pogojeno z masovnostjo izdelka.

Sedanji obseg poslovanja, ki bo v bodoče dobil še večje razsežnosti, narekuje tudi reorganizacijo obstoječih kadrov in njihovo dopolnitev ter morebitne povezave z zunanjimi sodelavci v obliki modularne celične proizvodnje ali kakšne druge oblike trdnjših povezav.

Dolgoročni cilj naj bi nam bil, da si z izdelki TOZD Plastika pridobimo na domačem in tujem tržišču vsaj približno enak image kot ga ima proizvodnja smuči. To je realno dosegljivo le v primeru vlaganja maksimalnih naporov za doseg kvalitete naših proizvodov in korektnega odnosa do naših poslovnih partnerjev (kupcev, dobaviteljev, kooperantov).

Bojan Rauh

Ljubljanska banka
Splošna banka Celje

Mladi hranilničarji v Elanu

Med mnoge pionirske prostovoljne dejavnosti je Ljubljanska banka — splošna banka Celje na celjskem območju vpletla prvoten namen nastanka bank — varčevanje — med vso osnovnošolsko mladino in tudi dve celjski srednji šoli. To svoje delo povezuje z mnogimi šolskimi hranilnicami v Sloveniji. Letos je 18. junija za del svojih zelo prizadevnih »uslužbencev« s sodelovanjem Občinske zveze prijateljev mladine Celje pripravila srečanje z mladimi hranilničarji in njihovimi mentorji v Radovljici.

mladi vodja propagande Beno Podgajs in predsednik celjske zveze prijateljev mladine Fric Dosedla, že na poti v Radovljico z razlagami na obeh avtobusih budili kulturno zgodovinsko žejo. ... S pogledom na znano zbirališče kranjskih prvomajskih praznovanj — Joštov hrib, so iz Kranja zavili proti Begunjam, kjer so se popotniki pred prvim postankom v tovarni Elan poklonili 12.134 medvojnemu jetniku begunjske mučilnice. V Elanu pa jih je sprejel pozdrav »trikrat levo, trikrat desno, trikrat na obe strani!« potem

To pristno povezovanje izobraževalnega dela osnovnih šol z vzgojno pripravo smisla za varčnost in hkrati za bančno poslovanje, znajo vodje mladinske hranilniške službe v Celju že med vsem šolskim letom prikupno vrednotiti in ob koncu šolskega leta nagraditi tako, da strokovna srečanja združujejo z razširjanjem kulturnih in prostorskih spoznanj v domovini. Tako so vsi trije vodje poti — domiselni in požrtvovalni Peter Simoniti,

pa je bilo veliko videti in slišati. O tem, da v Elanu naredijo kar 700.000 parov smuči letno, da so te smuči zelo kakovostne, da so alpske smuči zlepljene iz mnogo zelo tankih plasti jesenovega lesa in obložene s trdno plastiko. Navdušeni hranilničarji so kar božali do podrobnosti estetsko dokončane, okrašene z napismi in posebnimi značkami ter v plastične vrečke zavite, za prodajo pripravljene smuči. Komaj so se ločili od zimskih ljubljensk, so že krenili k poletnemu »hrepenjenju« v obrat Plastike, k čolnom — od najdražjih jaht do štiri-metrskim družinskim, za domače žepe izdelanim čolnom. Mladi so nekaj zvedeli še o izdelavi športnih letal. Prodana so za leto naprej, prav tako sproti prodajo tudi plastične strehe za golfe.

Sproti pojasnjevano vodilo tovarne — prilagajanje izdelkov tržišču in primerjava rasti velikega iz skromnih začetkov je v zavest zavzetih poslušalcev bogate razlage vsadila pomembnost ustvarjalnosti in iskanja možnosti uspešne prodaje izdelkov. Če bi pot na srečanje mladih v Radovljico zapustila le ta premik v napredku, bi bila to dovolj visoka naložba za trud bančnih delavcev mladinske hranilne službe in hkrati vredna zahvale predstavnika Elana.

ELAN

Prva šahovska lesariada v Begunjah

V nedeljo, 9. 9. 1984, je šahovska sekcija SSD Elan organizirala prvo šahovsko »Lesariado« v prostorih osnovne šole v Begunjah.

Na njej je sodelovalo 9 moških — 4-članskih in 2 ženski — 2-članski ekipi iz lesnih podjetij iz vse Slovenije.

Rezultati:

1. mesto Tovarna meril, Slovenj Gradec 24,5 točke
2. in 3. mesto si delita »Lesna« Slovenj Gradec in »Stol« Kamnik 24 točk
5. mesto ELAN z 18 točkami

Naši moški ekipi so doprinesli: Hrovat Stane 5,5 točke, Vrečko Maks 4 točke, Dragan Milan 4,5 točke, Jerala Vinko 3,5 točke.

Ženske pa so osvojile drugo mesto za ekipo KLI — Logatec.

Tone Benedičič

Orodje in zaščitna sredstva

»Ni dobrega mojstra brez dobrega orodja« pravi star in preizkušen pregovor.

V svojem sestavku želim seznaniti bralca z detajlom, ki tvori ključni člen delovnega procesa, čeprav to dostikrat ne opazimo. Temu detajlu pravimo poslovanje z drobnim inventarjem — orodjem. V Elanu predvidevamo, da bomo v letu 1984 izrabili orodja v vrednosti 28.261.000.— din.

Navedena vrednost je velika, zato je prav, da pogledamo, ali se tudi iz tega naslova z drugačnim ravnanjem da kaj privarčevati.

Orodje, ki ga uporabljamo, je v celoti last ELAN-a. Delavci ga koristijo pretežno v dveh variantah. Prva varianta pomeni osebno zadolžitev delavca za orodje na orodno kartico in druga varianta pomeni zadolžitev delavca za orodje z orodno markico v skladišču orodja.

Druga varianta, kot nam pove že opis, je namenjena za primere uporabe orodja za krajši čas, največ za nekaj dni. Prav tu pa se začne največja problematika, ker delavci izposojeno orodje ne vrnejo tudi po nekaj mesecev ali celo let. Takšna situacija ni osamljen primer, temveč stalna praksa precejšnjega števila delavcev.

Kot dokaz aktualnosti situacije navajam primer, da imamo v skladišču na seznamu 60 kom. vrtnih strojkov, ki pa so vsi stalno izposojeni in jih je na razpolago za dejansko izposojanje le 5 kom.

Glede na to, da delavci orodja ne vrnejo v skladišče kljub opominom skladiščnika je očitno, da to orodje v precejšnji meri uporabljajo doma za privatne namene.

Poleg navedenega ravnanja z izposojenim orodjem moram omeniti še nekaj ostalih primerov, ki kažejo na naš odnos do orodja in posredno do Elana.

Zelo pogosto se dogaja, da se izposojeno orodje vrne v skladišče poškodovano ali celo uničeno, kar velja predvsem za kovinske svedre in rezkarje.

Velik problem predstavlja tudi orodje za privatne potrebe. Kljub temu, da iznašanje orodja ni dovoljeno, se to zelo pogosto dogaja.

Naslednja skupina je pnevmatsko orodje, ki je izredno drago, vendar se kljub temu prepogosto z njim ravna mačehovsko in neodgovorno.

Izboljšanje stanja je možno z drugačnim odnosom do orodja, največ pa lahko doprinesejo inventure, ki morajo biti dosledne in dopolnjene z nekaterimi ukrepi.

Problemi so tudi pri naročanju orodja, pri čemer se dostikrat ne držimo dogovora, da je orodje možno naročiti samo preko skladišča orodja — planerja, če pa gre za novo uvedeno orodje, to lahko naroči le tehnolog preko planerja orodja.

Problematika, ki zadeva orodje je narekovala nekaj ukrepov, ki naj pripomorejo k izboljšanju stanja.

Izvajale se bodo nenapovedane inventure drobnega inventarja s sprotnim zaračunavanjem manjkajočega orodja po tekočih cenah.

DS je sprejel sklep, da orodja ni mogoče izposojati za lastno uporabo, zato bodo vratarji vsako iznašanje orodja prijavili, nakar bo sledil disciplinski postopek.

Skladiščnik ne bo prevzel poškodovanega orodja, razen, če ga vrne delovodja, ki je dolžan v takem primeru podpisati izrazbo.

Podobno, kot z orodjem, ravnamo tudi z zaščitnimi sredstvi in potrošnim materialom. V letu 1984 bomo porabili za 8.625.000.— din zaščitnih sredstev.

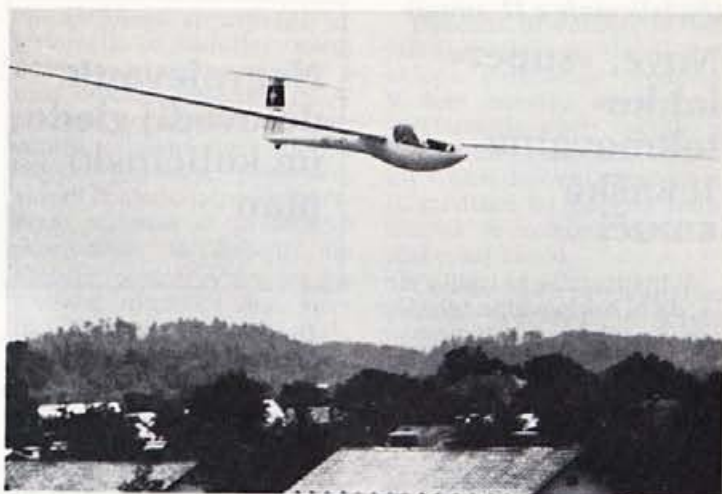
Poraba zaščitnih sredstev, ki se izdajajo mimo normativ, je nenormalno visoka. Precejšen del delavcev ta zaščitna sredstva menja, ko so umazana, ne takrat, ko niso več uporabna.

Prigovori skladiščnikov naletijo skoraj vedno na grobo reakcijo, kateri se morajo ukloniti. Dogovor, da se ta sredstva izdajajo iz skladišča izključno le na osnovi zamenjave izrabljenega, se le delno in z velikimi težavami izvaja.

Namen sestavka je seznaniti bralce, da je povečanje dohodka mogoče doseči tudi tako, da zmanjšamo stroške, kar je za delavca manj neporno kot stalno povečevanje produktivnosti z več dela.

Rezultati izboljšave bodo sledili le v primeru, da bo odnos do orodja in zaščitnih sredstev spremenila velika večina delavcev, predvsem pa največji delež lahko doprinesejo delovodje, ki so dolžni skrbeti, obenem pa strokovno usposobljeni za pravilno rabo orodja in zaščitnih sredstev na pravem mestu in ob pravem času.

Branko Renko

Dvestoto izdelano jadralno letalo v nizkem poletu nad Elanom

Beležimo Elanov utrip

Z novimi kupolami do čistejšega zraka

Prezračevanje zadimljenih delovnih prostorov za delavce v oddelku Konstrukcije v Inštitutu že dalj časa ni bilo nič kaj prijetno. Hrup odsesovalnih naprav v sosednjem TOZD Športno orodje ob odprtih oknih je bil za delo zelo moteč.

Razmišljali so že, da bi namestili prezračevalne naprave, a ker bi bila njihova nabava predraga, so se raje odločili za svojo, bolj izvirno rešitev problema.

Po njihovi zamisli so v oddelku Konstrukcije med kolektivnim dopustom delavci SGP Grosuplje na treh mestih predrli strop in namestili svetlobne kupole, ki omo-

gočajo več svetlobe v prostoru, z odpiranjem pa imajo tudi funkcijo zračenja. Kljub vsemu so se naši posamezniki, ki so ob storjeni potezi nejeverno zmajevali z glavo.

Vendar učinek je bil več kot očiten: delovni prostor je zdaj svetlejši, zrak čistejši, hrup odsesovalnih naprav ni več tako moteč, zdaj, ko so okna stalno zaprta, ni več prepriha.

Do laminatov po mokrem postopku

V zadnji fazi projektiranja je tudi linija za izdelavo laminatov po mokrem postopku. Poglavitni namen novosti je delna zamenjava dragih uvoženih laminatov z domačimi materiali.

Uvoženi laminat — nosilni element v smučeh, ki je izdelan iz epoksidnih smol in steklenih vlaken, je utrjen v obliki trakov. Takšnega v pripravi elementov smuči razrežemo na ustrezne dolžine, stransko oblikujemo in ga kot sestavni del vstavljamo v smuči. Po novem, mokrem postopku je potrebna najprej impregnacija steklenih vlaken z epoksidno smolo po posebnem postopku, nato sledi vlaganje izrezane mokrrega traku v smučko, kjer se utrdi v laminat. Epoksidne smole, s katerimi so impregnirana steklena vlakna, prevzamejo tudi funkcijo lepila med drsno ploskvijo in sredico.

ELAN

Do sedaj opravljeni poskusi na smučeh, izdelanih po novem postopku, so že dali pozitivne rezultate; v prvi fazi bomo na ta način začeli izdelovati le tekaške smuči, kasneje pa naj bi novo tehnologijo uporabili tudi za alpske smuči.

Nov stroj za sitotisk smučarskih palic

Pomembna tehnična novost za Elan je tudi stroj za sitotisk smučarskih palic. Ko bo dokončno izdelan še sušilnik, bo tovrstna proizvodnja normalno stekla. Ob tem ne gre pozabiti tudi na ekonomičnost omenjenega postopka, saj bo v celoti nadomestil dosedanje drage nalepke.

(Nadaljevanje na 12. strani)

Nove, »super« lahke tekmovalne tekaške smuči

V Inštitutu se je rodila ideja, da bi tekmovalne tekaške smuči polnili s satovjem iz aramidnih vlaken (kevlarjem), materialom, ki ga uporablja letalska industrija kot polnilo za sendviče. Zaradi njegove zelo majhne specifične teže (64 kg/m³) bi se teža para tekaških smuči SR 021, 210 cm, polnjene s tem materialom, s 1200 g pomembno zmanjšala na vsega 900 g. Sicer je običajno polnilo za tekaške smuči poliuretanska pena, ojačana s steklenimi vlakni, katere specifična teža je 180 kg/m³.

Poseben tehnološki problem je predstavljala izdelava sredice iz novega polnila na ustrezno debelino. Pri tanjšanju je namreč prihajalo do trganja. Ta problem so delavci Inštitutove prototipne delavnice uspešno rešili.

»Honeycomb«, kot je izvirni naziv za satovje iz aramidnih vlaken je kar petkrat dražji kot material iz poliuretanske pene. Namesto proizvodnje za široko potrošnjo, ki bi končno ceno takšnih smuči astronomsko dvignila, bodo izdelali le omejeno količino 50 parov takšnih lahkih smuči za tekmovalce.

Nagrajevanje delovodij glede na količinski plan

Da bi se nagrajevanje delovodij čimbolj približalo resničnemu nagrajevanju po rezultatih dela, so se v TOZD Smuči samoupravno dogovorili, da bo odslej višina OD delovodij odvisna tudi od stopnje doseganja količinskega plana.

Začasni predlog polletnega poskusnega nagrajevanja delovodij glede na količinski plan je bil sredi avgusta sprejet na delavskem svetu TOZD Smuči, z ocenjevanjem pa bodo pričeli 1. septembra.

Osebna ocena delovodje v TOZD Smuči, ki se ugotavlja mesečno, je odvisna od stopnje doseganja plana pri količinski proizvodnji izdelkov na posameznem strokovnem mestu za dopoldansko in popoldansko izmeno skupaj. Za normalni rezultat se upošteva 100 % doseganje plana, odstopanje dosežkov

od plana (preseganje ali nedoseganje) pa po določeni lestvici oblikuje osebno oceno delovodje.

B. R.

Gradnja strojnice freonskih hladilcev glikola (ob upravni zgradbi) in prostora za destilacijo odpadnih topil

Nabavljeni novi računalnik v ERC-ju, ki smo ga dobili v začetku maja, sprošča pri obratovanju velike količine toplote. Za njegovo obratovanje je potrebno prostore centra prezračevati, oz. klimatizirati. Del klima naprav, ki skrbijo za pravilno klimo v prostorih, so tudi freonski hladilci, ki s pomočjo velikih količin svežega zraka hladijo glikol. Zato je bilo potrebno zanje zgraditi strojnico na prostem, kjer nemoteno zajemajo potrebni sveži zrak, kar zagotavlja sama oblika strojnice, ki ima v bistvu le streho na nosilni konstrukciji, zaprta pa je z mrežo.

Prostor za destilacijo odpadnih topil je bil potreben že dalj časa, predvsem pa odkar smo začeli graditi Plastiko, saj oba dosedanja prostora (ob hali B in Plastiki) nista ustrezala niti požarnim, niti vodnogospodarskim zahtevam. Zato sta se oba TOZD-a, skupaj z vzdrževanjem odločila za novo, skupno lokacijo. Najugodnejša je bila lokacija ob vsedalniku na JV delu tovarne. Z njo sta se strinjala tudi požarni in vodnogospodarski inšpektor. Objekt je na zunanji strani (J in V) zaprt z betonskimi stenami, tlak je nepropusten, streha pa je lahka, lesena enokapnica, pokrita z odpadno ploščino iz Plastike.

Naša gradbena ekipa, v roku, ki je bil na razpolago, ni mogla prevzeti vsega dela, zato smo za izkop in betonska dela iskali ponudbe zunanjih izvajalcev. SGP GORENJČ delo ni mogel prevzeti, od ostalih dveh pa smo izbrali SGP GROSUPLJE, ki je bil rokovno in cenovno ugodnejši od SGP TRŽIČA.

Povečava kompresorske postaje

Ker bomo v oktobru dobili nov kompresor, je bilo zanj potrebno pripraviti prostor, vendar pa je bilo to možno izvesti v času kolektivnega dopusta.

Vse potrebne instalcijske preveze so se lahko naredile le takrat, ko ni bilo proizvodnje.

Prizidek za kakršnega smo se odločili, je bil najenostavnejša izvedba, saj smo pozidali le dve strani in za-

betonirali ravno streho. Vsa okna in rešetke smo prestavili iz starega v novi del.

Gradbena dela so nam izvedli delavci SGP GROSUPLJE, ker je naša gradbena ekipa delala pri popravilu obrata družbene prehrane in ne bi zmogla dveh tako obsežnih del. Da smo se odločili oddati dela SGP GROSUPLJU, čeprav je to le manjši objekt, je posledica tega, da nam nobeno gradbeno podjetje v naši bližini, na katerega smo se obrnili (SGP Gorenjc, SGP Tržič, Grad Bled), del ni hotelo prevzeti.

Povečava skladišča zaščitnih sredstev

Takoj po kolektivnem dopustu je naša gradbena ekipa začela z gradnjo prizidka k skladišču zaščitnih sredstev, ki ga že dalj časa potrebujemo. Gradnja je bila že spomladi odobrena, vendar pa zaradi drugih del do izvedbe dosedaj ni prišlo.

Prizidek je zidan iz siporexa na vzhodni strani skladišča, takoj ob glavnem vhodu v skladišče in brusilnico. Streha je enokapnica, pokrita s ploščino.

Povečava gradbenega vzdrževanja

Tudi ta povečava je bila že pred časom odobrena, saj so razmere za delo v tako tesnih in nizkih prostorih, kot so sedaj, zares nemogoče.

Prizidek bo razširjen (za ca. 2 m), predvsem pa je cilj te predelave večja koristna višina prostorov. Obodni zidovi so iz siporexa, streha pa je enokapnica z minimalnim naklonom in krita s ploščino. V teh prostorih bo gradbeno vzdrževanje imelo enake prostore kot dosedaj: delavnico, garderobe in pisarno. Del prizidka, ki ga uporablja TOZD Smuči, bomo istočasno tudi povečali. V njem bodo obnovljene garderobe za delavce iz skladišča lesa in garaža za viličarje, prav tako iz skladišča lesa.

Vsa dela bodo izvedli naši delavci gradbenega vzdrževanja sami.

pripravila Božena Kokalj

Iz naše občine

— Kulturne skupnosti vseh petih gorenjskih občin so že objavile skupni razpis za Prešernovo nagrado Gorenjske (v Glasu). To priznanje bodo februarja 1985 dobili zaslužni posamezniki za dosežke na kulturnometniškem ustvarjanju. Kandidate lahko predlagajo OZD s področja kulture, ZKO, DPO, KS in delovni ljudje, ki opravljajo kulturno dejavnost. Rok za prijave poteče s 1. novembrom 1984.

— Na zadnjem sestanku štaba za odpravo škode februarskega neurja v gorenjskih gozdovih so konec junija na Bledu med drugim ugotovili, da je bilo poškodovanih samo na območju GG Bled okoli 147.500 kubičnih metrov dreves. Do konca junija je bilo obdelano že okoli 82 % lesa. Bolj kot v družbenem sektorju so se izkazali zasebni lastniki gozdov, ki so obdelali že nad 85 % lesa.

— Na junijskih sejah skupščin vseh SIS družbenih dejavnosti so delegati razrešili dolžnosti začasnega vodje delovne skupnosti skupnih strokovnih služb SIS v ustanavljanju Vasilija Komana, ki je opravljal to nalogo od 24. 10. 1983. Sočasno so skupščine imenovala za vodjo te delovne skupnosti Jožeta Rebca iz Radovljice, ki je prevzel nalogo s 1. julijem 1984.

— Konec junija je bilo v centru za obrambno usposabljanje na Bohinjski Beli vsakoletno urejanje mladih prostovoljcev in prostovoljk teritorialne obrambe vseh gorenjskih občin. Med 200 udeleženci je bilo tudi 50 deklet, ki so povsem enakopravno opravljale in tudi uspešno zaključile usposabljanje. Razen vojaških obveznosti so mladi prostovoljci imeli tudi dosti kulturnega in športnega razvedrila.

Pridobitev Elana z novim gasilskim orodiščem

Razvojna pot gasilstva v Elanu začena že v letu 1948, ko se je na pobudo tedanjega vodstva podjetja organizirala gasilska desetina z osmimi člani, ki so bili organizacijsko vezani Gasilskemu društvu Begunje. Gasilske opreme praktično ni bilo, razen nekaj ročnih gasilskih aparatov.

Leta 1950 je zaradi nepredvidnosti prišlo do katastrofalnega požara, ki je takrat uničil skoraj celotno podjetje. Čeprav je požar gasilo preko 130 gasilcev iz Begunj in okoliških krajev, zaradi slabe opremljenosti niso mogli preprečiti najhujšega. Z velikimi napori takrat zaposlenih v Elanu, se je podjetje obnovilo in proizvodnja je

Čeprav so bili vsi objekti poleg navedenih pridobitev opremljeni še z ročnimi in prevoznimi gasilnimi aparati (gasilsko društvo je imelo vrsto sodobne opreme), pa je ostal nerešen osnovni problem, kako to opremo pripraviti za uspešno intervencijo v primeru požara. Gasilsko društvo v Elanu namreč že od obstoja naprej ni imelo ustreznih prostorov za njihovo dejavnost. Prostorska stiska v gasilskem orodišču starega objekta je bila tolikšna, da je bila oprema skladiščena celo v nadstropjih. Poseben problem je bila nefunkcionalnost orodišča, saj je bila zaradi neustreznega prostora onemogočena uspešna in hitra požarno varnostna intervencija.

Prvi korak pri reševanju problematike neustreznih prostorov za gasilsko dejavnost je bila izgradnja postaje za hladilno tehnološko vodo. S to izgradnjo smo pridobili bazen s kapaciteto 45.000 l vode in stalnim dotokom iz požarnega bazena, v katerem je vedno na razpolago preko 400.000 l vode. V spodnjih prostorih hladilne postaje sta nameščeni stabilna električna črpalka s kapaciteto 1.200 l/min. in motorna črpalka z istimi kapacitetami. V zgornjem prostoru so priključki za gasilske cevi ter ročni voziček za prevoz gasilske opreme v primeru požarne intervencije. S to pridobitvijo je predvsem omogočena hitra in učinkovita požarna intervencija.

Ta pridobitev pa ni rešila prostorske stiske obstoječega gasilskega orodišča. Z dograditvijo novega objekta TOZD Plastika se je požarna obremenitev naše delovne organizacije tako povečala, da so pristojni občinski in republiški organi, odgovorni za požarno varnost, pogojevali izgradnjo proizvodne hale TOZD Plastika s pridobitvijo ustreznega gasilskega orodišča. Tako je bila dana zelena luč za dokončno uresničitev velike želje gasilcev Elana in v mesecu maju letošnjega leta je glavni direktor Dolfe Vojsk svečano izročil gasilsko orodišče svojemu namenu.

Z izgradnjo gasilskega orodišča so bile pridobitve za Elan in gasilsko društvo izredno velike. Najprej naj omenimo, da so pod sedanjimi pogoji zagotovljene osno-

vne možnosti za uspešno intervencijo in nadaljni razvoj požarno-varnostne službe v naši delovni organizaciji. V primeru potrebe lahko intervenira uspešno tudi manjše število gasilcev, predvsem zaradi funkcionalne razporeditve opreme in pridobitve priključkov za gašenje na hladilni postaji. V novem gasilskem orodišču ima vsak gasilec svoj prostor za gasilsko opremo in ostalo zaščito. Oprema za gašenje in reševanje je razporejena in hranjena tako, da se ne kvari in je v vsakem trenutku pripravljena za uporabo. V novem objektu se hranijo tudi rezervne jeklenke na CO₂, potem dodatna rezervna oprema, ki je potrebna za delo gasilcev.

Posebna pridobitev je tudi lastni gasilski servis, ki je v sklopu gasilskega orodišča. V tem servisu opravljamo servisiranje vseh ročnih in prevoznih gasilskih aparatov v naši delovni organizaciji, medtem ko smo do sedaj morali te usluge iskati in plačevati zunaj.

Čeprav je problematika požarne varnosti in višina požarne obremenitve še vedno visoka, pomeni izgradnja novega gasilskega orodišča enega najpomembnejših mejnikov v razvoju požarne varnosti v Elanu. Naloga gasilskega društva in gasilcev bo predvsem v tem, da bo pridobljeni objekt povsem služil svojemu namenu.

Andrej Resman

Iz naše občine

Žagarjeve plakete zaslužnim prosvetnim delavcem

Ob vsakoletnem dnevu prosvetnih delavcev radovljiske občine so letos prvič podelili nagrade Izobraževalne skupnosti Radovljica — Žagarjeve plakete zaslužnim prosvetnim delavcem in šolam.

Letošnji nagrajenci z Žagarjevimi plaketami so: Danica Lah iz osnovne šole F. S. Finžgarja v Lescah, Bogdan Zupan, vodja delovne enote v Srednji vasi osnovna šola dr. J. Mencingerja Bohinjska Bistrica, Antonija

Ferjan in Alenka Špenko iz osnovne šole dr. prof. J. Plemlja na Bledu, Polonca Lorenčič iz osnovne šole A. T. Linhartarja iz Radovljice, delovna enota oz. njen učiteljski kolektiv osnovne šole A. T. Lonhartarja v Begunjah, Ljubica Božič-Sartori iz osnovne šole S. Žagarja v Lipnici, Slavka Jerele iz osnovne šole Bratov Žvan v Gorjah ter Cilka Novoselec, Marija Šmid in Andrej Šiljar iz osnovne šole dr. J. Mencingerja v Bohinjski Bistrici.

Kratke vesti

— Na Bledu v Festivalni dvorani je prejšnji mesec zasedala poslovna konferenca SFRJ — EGS (Evropska gospodarska skupnost). Tega za našo državo pomembnega srečanja se je udeležilo okoli 150 uglednih gospodarstvenikov iz sto podjetij sedmih zahodnoevropskih držav in Jugoslavije. Konferenca je z vseh vidikov osvetlila poslovne stike in možnosti trgovanja posredno preko naše države z deželami v razvoju. Opozorili so še na številne neizkoriščene možnosti in na našo neučinkovitost.

— Zveza društev upokojencev občine Radovljica je v juniju priredila v Festivalni dvorani na Bledu sklepno proslavo tedna upokojencev. Srečalo se je 12 pevskih zborov društev upokojencev iz Gorenjske in Ljubljane ter iz Domžal.

— V okviru programa kulturne akcije za delovne ko-

lektive v naši občini, ki ga izvaja komisija za kulturo pri občinskem svetu Zveze sindikatov Radovljica in Kulturna skupnost Radovljica, so junija organizirali v veliki športni dvorani na Bledu uspešno kulturno zabavno prireditev »Večer jugoslovanskih pesmi in plesov«. V gosteh so imeli člane KUD Kostolac iz Kostolca v SR Srbiji, s katerimi uspešno sodeluje KUD Veriga Lesce.

— Po statističnih podatkih Planinske zveze Slovenije, ki jih je objavila že v marcu 1984, je po množičnosti planincev na četrtem mestu v naši republici Planinsko društvo Radovljica, ki vključuje 2.286 članov. Po številu članov so večja PD Ljubljana - Matica, PD Maribor - Matica in PD Kranj. Zanimiv je tudi podatek, da je od 221.189 vpisanih članov planinske organizacije v Jugoslaviji, kar 47 % ali skoraj polovica v Sloveniji.

ponovno stekla. Ta požar je dal takratnemu vodstvu podjetja pobudo, da se je še istega leta ustanovilo Industrijsko gasilsko društvo Elan. Nabavljena je bila ustrezna oprema in gasilska črpalka.

Z rastjo Elana se je razvijalo tudi gasilsko društvo v organizacijskem in tehničnem pomenu. Nabavljeni sta bili dve gasilski črpalki, gasilski top, električna črpalka, agregat, večje število zaščitnih oblek izolirni dihalni aparati ter druga pomembna oprema za delovanje požarno-varnostne službe.

V zadnjem desetletnem obdobju je Elan napravil skokovit razvoj. Tudi na področju požarne varnosti so se zadeve bistveno premaknile, skoraj v celotni delovni organizaciji so se namestili javljalci požarov. V lakirnici TOZD Smuč in v novo dograjenem objektu TOZD Plastika so se namestile avtomatske naprave za gašenje.

Kronika o razvoju športa v Begunjah

Trim steza v Krpinu

Funkcionarji TVD PARTIZAN so se domislili, da v KRPINU projektirajo in opremijo tudi moderno TRIM stezo. Mentor tega dela je bil ARH Julij, ki je skupno s Stanetom Kozamernikom konstruktorjem Elana leta 1974 pripravil teren in opremo. Novo TRIM stezo je financirala TTKS iz Radovljice.

Množični obiski in velika udeležba sta potrdila potrebnost tega objekta. Pripomniti je treba še to, da so vsa zemeljska dela opravili udarniško člani TVD PAR-

TIZAN Begunje. Poznana športna delavca v Sloveniji, tov. Boris Gregorka in prof. Vasasova, direktor visoke šole za telesno kulturo iz Ljubljane, sta ocenila to TRIM stezo za eno najlepših in najboljših v Sloveniji. To je vsekakor priznanje strokovnjakov in obenem zadoščenje vsem, ki so vložili v to mnogo truda in naporov.

Steza poteka v neposredni bližini smučišča in preko njih. Začetek in zaključek je na parkirišču ob vznožju smučišča, kjer je bife in sanitarije.

Steza se prične blágo v desno pobočje do mecesnovega gozda, kjer so prve postaje za telovadbo, nato se vzpenja po malo bolj strmem pobočju navzgor in prečka pobočje, poraslo z grmovjem ter pride na jaso. Od tod ob robu gozda, v senci ve-

likih, žlahtnih kostanjev vodi po blagi strmini do lepe razgledne točke, od koder se nudi lep pogled na smučišča, dolino Krpina in na zgornji del Begunj. Malo hoje po ravnem pa zavije v desno in se priključi sankski progi. Po sankski progi pride do gozdne poti, ki vodi do smučišča. Naslednji del steze gre po ravnem do gozdička, se nadaljuje po smučišču pod vlečnico do gozdnega otočka in se podaljšuje po dolinici smučišča. Po nekaj serpentinah se vije po smrekovem gozdu do jase. Od tu naprej se steza ne vzpenja več, razen za alpini-

smučišču v kotanjo s studencem in majhnim bazenom. Nadaljuje se po pobočju ob vrsti dreves navzdol do dna in po ravni poti do parkirišča, kjer se zaključí.

ste, ki se lahko pomerijo v plezanju po klinih na ca. 10 m visoko skalo, kjer je najvišja točka steze. Od tod vodi skozi smrekov gozd, poraščen z grmovjem in ovijalkami do skale, od koder je zelo lep razgled. Podaljšuje se do korita s pitno vodo, preko bolj ravnega terena in hriba navzdol na jaso z lepim razgledom na Begunje in Radovljico. Nato zavije proti

TRIM

Vsi naprej za TRIM veselo,
če si star, postani mlad,
spet srce se bo razvnelo,
zdrav postal boš in krepak.

TRIM vas vabi v naravo,
kliče sonce nas na plan,
vsi na igre, šport, zabavo,
z nami vsi na TRIM vsak dan...

Najprej telesna kultura, potem tudi igre

Kakšna naj bi bila naša pot do kandidate za olimpijske igre v Jugoslaviji

(Delavska enotnost št. 34, 30. avgusta)

Odmev na pobudo, naj bi Jugoslavija oziroma Beograd kandidiral za organizatorja poletnih olimpijskih iger 1992, je bil v naši javnosti nepričakovano velik. Pisci številnih sestavkov v našem dnevnem in tedenskem tisku so opozarjali predvsem na velikske stroške in gospodarsko tveganje. Montreal se zdaj plačuje milijardo dolarjev pri manjkajo, za igre v Moskvi je bilo treba vložiti 9 milijard dolarjev.

V Los Angelesu so bile razmere povsem drugačne. CocaCola je podarila organizatorjem 15 milijonov dolarjev, Buick je prispeval 500 avtomobilov v vrednosti 12 milijonov, lastnik cenjenih restavracij 9 milijonov, kolesarski štadijon je financirala mreža velikih samopostrežnic, plavalni štadijon pa mreža lokalov s prigrizki. Preden se je Peter Ueberroth lotil organizacije, je preučil financiranje OI vse od leta 1932 naprej. Letošnje prireditve so bile zelo dobro obiskane, čeprav so bile vstopnice izredno drage, tudi po 100 in 150 dolarjev.

Prihodnje olimpijske igre bodo še večje in dražje. Če ne bo bojkota, bo sodelovalo okoli 20 držav več kot nedavno v L. A. Tudi tekmovalcev bo več, ker bodo uvrstili v olimpijski program nove športne zvrsti. Ko si bodo poznavalci razmer, predvsem gospodarstveniki in tisti, ki so odgovorni za telesno kulturo naših narodov in narodnosti na jasnem, kakšno nalogo, obremenitev in odgovornost pomeni organizirati »olimpijske igre moderne dobe«, bodo zelo verjetno preložili kandidaturu Jugoslavije na novo tisočletje, na generacijo, ki bo za ideale olimpizma bolj zrela, kakor je naša današnja.

Olimpizem v kritični luči

Olimpijske igre pa niso samo atraktivno svetovno prvenstvo v vseh športnih panogah, bile naj bi praznik mladine sveta, kate-rega glavni namen je »pedagoška obnova človeštva« (Coubertin), praznik medsebojnega spoznavanja in utrjevanja dobrih odnosov, manifestacija za mir. Hkrati gre za resnične vrednote športa, ki pomeni za mladega človeka priložnost za psihofizično ustvarjalnost, za veselje pri igri in tekmi, za potrjevanje samega sebe in ne nazadnje tudi za bolj zdrav način življenja.

Dejstvo pa je, da je danes filozofija olimpijskih iger skoraj pozabljena, prevladujejo vprašanja prestiža, boj za rekorde in hladna vojna v obliki štetja zlatih, srebrnih in bronastih kolajn.

Ob zmagi ni glavna čast, temveč velika materialna korist v tej ali oni obliki. Carl Lewis dobi za nastop do 20.000 dolarjev, za televizijski intervju pa do 25.000. Kitajske zmagovalce čaka nagrada v obliki enoletnega povprečnega osebnega dohodka.

V MOK odločajo bolj ali manj politični delegati iz posameznih držav, poslovni moške in tehnični strokovnjaki posameznih mednarodnih športnih zvez. Člani tega komiteja se potegujejo predvsem za interese svojih držav in športnih zvez. Tekmovalni program se širi od olimpiade do olimpiade. Za izbor ni pravih »olimpijskih« meril, po katerih bi izločali zgodovinske, preživele in zastarele športne panoge, pa tudi take, ki niso v skladu z načeli zdravja.

Normalno bi bilo, da bi strokovnjaki, predvsem zdravniki in pedagogi, ocenjevali, katere športne panoge ustrezajo potrebam človeka našega časa, ali vsaj, katere imajo zares množično zaledje med ljudstvom. Tu je še vprašanje težkega treniranja otrok, vprašanje preveč tveganij vaj (npr. doskoki na kolena) ali pa: ali je v skladu z olimpijskimi načeli o lepoti in harmoniji, ko gledate pomilovanja vrednega rokoborca, težkega 170 kg! Zakaj je toliko kategorij po telesni teži v rokoborbi in boksu, zakaj jih ni pri atletskih metih, pri katerih odloča o dosežku tudi teža! Tako lahko kritično premišljujemo še in še. Le kdo more zagovarjati zahtevo, da je bilo treba v državi, kakršna je Jugoslavija, zgraditi tekmovalno progo za bob, za športno zvrst, ki odмира in nima nikjer na svetovni množičnega zaledja! Izročila, predpisi, pravila? Mar jih ni mogoče spremeniti, če ne ustrezajo več?

In končno: mar je v skladu z načeli in ideologijo olimpizma, če mislimo predvsem na elito, na šport za gledalce, na rekorde in kolajne! V zvezi z OI v Los Angelesu je bil na oregonski univerzi od 19. do 26. julija mednarodni olimpijski kongres znanstvenikov z osrednjo tematiko »Šport, zdravje in dobro počutje«. Razpravljali so med drugim o športni pedagogiki, filozofiji in sociologiji, o vprašanju otroških tekmovalanj, o medicini športa itd., skratka, pomembne teme, vendar nismo ničesar zvedeli o sodelovanju naših stro-

kovnjakov in tudi ne o referatih in razpravah.

Molotov je nekoč dejal, da telesne kulture ljudstva ne ocenjujemo po vrhunskih dosežkih posameznikov, temveč po množičnosti. Ne glede na znano olimpijsko geslo »Hitreje, višje, močnejše« se je tudi Coubertin zavzemal za učinkovitejšo telesno vzgojo v šolah, pa tudi za to, da bi vsem ljudem omogočili toliko športa, kolikor ga je potrebno za zdravje in razvedrilo v prostem času. »Pravi športnik, ki mi je pri srcu, je tisti, ki se ne meni za gledalce...«

Ves športni svet bi moral v prihodnje upoštevati enotne smernice: manj hrupa, manj reklame, manj organizacije... zato pa naj bo šport dostopen, če je le mogoče, brezplačno vsem plastem ljudstva. Dve leti pozneje je spregovoril Coubertin tudi o potrebi rekreativne športne dejavnosti, o njeni izenačilni vlogi, ko gre za pre zaposlene ljudi. »V duhu vidim trate, kjer ni mesta za tekme in rekorde, kjer pa imajo vsi odrasli priložnost za udejstvovanje v tekih, skokih, metih, gimnastici... ne da bi jih gledalci kritizirali.« (Coubertin, Resnica o športu, 1927).

Za blaginjo in napredek ljudstva

Podobno kakor Coubertin je razmišljal tudi Edvard Kardelj, ko je na prvem kongresu Fizkulturne zveze Jugoslavije 1947 opozoril, da mora biti telesna kultura humana v tem smislu, da bo postala eno od »področij naših prizadevanj za blaginjo in napredek vsega našega ljudstva in za srečnejše življenje človeka.«

Podobne misli in smernice bemo tudi v naših družbenih listinah, nanašajočih se na razvoj telesne kulture ljudstva. Iz resolucije 8. kongresa ZKS 1978 povzemam: »Telesna kultura se mora uveljaviti kot sestavina kulture naroda in splošnih vrednot družbe. Kot naravna potreba človeka in pomemben dejavnik njegovega zdravja, delovnih in obrambnih sposobnosti ter družbenega ravnanja, ki prispeva k svobodnemu življenju in ustvarjanju, je telesna kultura njegova neodtujljiva pravica.« Posebej je omenjena tudi potreba po zagotovitvi informiranosti delovnih ljudi z njenimi dosežki in razvojem.

Iz resolucije 9. kongresa Zveze sindikatov Slovenije (1978) povzemam nekaj konkretnih stališč in smernic: Zlasti bomo podpirali, je zapisano v resoluci-

ji, tiste družbene nosilce telesne kulture in rekreacije, ki so svojo dejavnost usmerili in potrdili v množičnosti. Resolucija priporoča uvajanja tistih oblik, ki so dostopne vsem delavcem in namenjene krepitvi njihove zdravstvene in delovne sposobnosti. V poglavju »Prizadevanja za razvoj družbenega in osebnega standarda za kulturno življenje ter smotrno izrabo prostega časa,« je omenjeno tudi sodelovanje v boju proti alkoholizmu in za omejevanje kajenja.

Iz takšnih smernic za humanizacijo telesne kulture je očitno, da ni prav, če mislimo predvsem na vrhunske športne prireditve in na tehnične tekmovalne dosežke. Gre za »pedagoško obnovo človeka«, za kulturo dejavnosti v prostem času, za številne možnosti ustvarjalnega dela, za športno veselje, potrjevanje samega sebe, poglobljeno znanje o zdravem načinu življenja in ne nazadnje za takšno vsebino rekreacije, ki olajša poklicno delo.

Ključnega pomena je učinkovita telesna vzgoja v šolah — posreduje naj trajne telesnokulturne navade. V teh navadah naj bo vsaj toliko športa, da je človek čil in zdrav, da se dobro počuti, da z leti ne pridobi teže ter ohranja svojo psihofizično ustvarjalnost in veselje do življenja tudi v starosti.

Športna vzgoja goji v človeku prizadevnost (hočem biti boljši!), navado redne vadbe in med drugim tudi odklonilen odnos do vsega, kar je zdravju škodljivo (kajenje, alkohol, doping, mamila). Izkušnje v svetu potrjujejo misel Sergeja Pavlova, bivšega športnega voditelja v ZSSR, da se da »s športom najbolje boriti proti kajenju in alkoholizmu, posebno še, če gre za mladino.« Skoraj vsi privrženci jogginga (računajo, da jih je okrog 100 milijonov), so se odvadili kajenja.

Potemtakem: najprej resnična telesna kultura, ki pomeni boljši način življenja, več zdravja, več veselja, več tovarištva, boljše delo in vse tisto, kar sodi po Coubertinu k pedagoški obnovi človeštva. Ne samo klubski šport, tudi rekreacija organiziranih in neorganiziranih odraslih in starejših. Najprej milijoni športnikov, telovadcev in planincev, ki v prostem času radi hodijo, tečejo, kolesarijo, plavajo, smučajo, igrajo nogomet, košarko, odbojko, rokomet, tenis... In potem vsa moralna in materialna pomoč tisočim najsposobnejšim, ki imajo veselje do napornega treniranja in vrhunškega tekmovalstva. To naj bo naša pot do kandidate za olimpijske igre v Jugoslaviji.

Drago Ulaga

11. tradicionalni šahovski turnir pri Šobcu

ŠD MURKA Lesce je 5. 8. organizirala 11. tradicionalni turnir pri Šobcu. Nastopilo je 48 štiričlanskih ekip. Temšpo igranja je bil 5 minut na posameznika.

Elan je nastopil s dvema ekipama, rezultat pa je bil sledeč: V 6. skupini je zmagala ISKRA COMMERCE s

15 točkami, drugi je bil ELAN I. z 11,5 točke. Točke so osvojili: Jerala 4, Vrečko 3 1/2, Dragan 3, Resman F. 1.

V 8. skupini pa je zmagal Tone Zupan z 8 točkami, ELAN II. pa je bil tretji. Največ točk 4 je osvojil Benedičič. V. M.

Vodnim smučarjem Elana pokal »Bratstvo in enotnost«

MOSTE PRI ŽIROVNICI — Prizadevni člani Vodno-smučarskega kluba Elan Begunje so na umetnem jezeru Hidroelektrarne Moste pripravili tradicionalno tekmovalstvo v smučanju na vodi, na katerem je v hladnem vremenu merilo moči 24 tekmovalcev zagrebške Hidroelektre, beogradskega Mornarja, Zemuna, ljubljanske Olimpije ter begunjskega Elana.

Ekipno so bili najuspešnejši Elanovi tekmovalci, ki so osvojili pokal »Bratstvo in enotnost«, medtem ko je med posamezniki v članski konkurenci v najatraktivnejši disciplini — skokih slavil Ljubljčan Matjaž Mušič, ki si je poleg zmage v kombinaciji, z rekordnim skokom dneva 41,5 m priboril še pokal »4. julij«.

Rezultati — slalom: pionirji: 1. Dričanović (Hidroelektra); pionirke: 1. Bariša (Hidroelektra), 3. Rezar (Elan); mladinci: 1. Debeljak (Elan); člani: 1. Simić (Hidroelektra), 4. Gašperšič, 5. Finžgar, 9. Juratovec, 11. Petek; članice: 1. Trelec; ekipno: 1. Hidroelektra, 2. Elan, 3. Olimpija; liki — pionirji: 1. Dričanović (Hidroelektra); pionirke: 1. Bariša (Hidroelektra),

3. Rezar (Elan); mladinci: 1. Debeljak, 3. Gašperšič L. (oba Elan); člani: 1. Zupančič (Olimpija), 4. Finžgar, 5. Gašperšič A., 6. Juratovec, 10. Petek (vsi Elan); članice: Trelec (Elan); ekipno: 1. Elan, 2. Hidroelektra, 3. Olimpija; skoki — pionirji: 1. Dričanović (Hidroelektra) 17,2; pionirke: 1. Mihalič (Hidroelektra) 20,7, 3. Rezar (Elan) 17,5; mladinci: 1. Debeljak 34,7, 3. Gašperšič L. (oba Elan) 18,8; člani: 1. Mušič (Olimpija) 41,5, 2. Finžgar, 3. Gašperšič A. 33,8, 7. Juratovec 26,9, 8. Petek (vsi Elan) 25,2; članice: 1. Trelec (Elan) 17,5; ekipno: 1. Elan, 2. Hidroelektra, 3. Olimpija; kombinacija — pionirji: 1. Dričanović (Hidroelektra); pionirke: 1. Bariša (Hidroelektra); mladinci: 1. Debeljak (Elan); člani: 1. Mušič (Olimpija), 4. Finžgar, 5. Gašperšič A., 7. Juratovec, 10. Petek (vsi Elan); članice: 1. Trelec (Elan); ekipno: 1. Elan, 2. Hidroelektra, 3. Olimpija; skoki za pokal »4. julij«: 1. Mušič (Olimpija) 41,5, 2. Finžgar 36,4, 3. Debeljak 34,7, 4. Gašperšič A., 33,8, 8. Juratovec 26,9, 9. Petek 25,2, 13. Gašperšič L. (Vsi Elan) 18,8; članice: 1. Mihalič (Hidroelektra), 2. Trelec (Elan) 17,5 m.

B. R.

Triatlon — nova preizkušnja rekreativcev

Prvega triatlona pri nas (kombinacije plavanja, kolesarjenja in teka) se je 12. avgusta na Bledu udeležilo kar 576 privržencev te naporne preizkušnje. Vse kaže, da so številni rekreativci svoje športno udejstvovanje vzeli zelo zares, saj nekateri sedanjí in bivši aktivni športniki sploh niso bili med najboljšimi.

Med sodelujočimi sta bila tudi Elanovca Janez Rebersak, nekdanji državni reprezentant v smučarskih tekih, kije bil peti z minimalnim časovnim zaostankom in edini Elanov »Kaveljc« Franc Iskra, ki je v svojem starostnem razredu dokazal zelo dobro fizično pripravljenost.

Ob tovrstnih izjemno zahtevnih preizkušnjah, ki zdravju mnogih, ne dovolj treniranih rekreativcev, bolj škoduje kot koristi, Janez Rebersak razmišlja takole: »Rekreativci, ki precenjujejo

svoje trenutne fizične sposobnosti, z udeležbo na takšnem tekmovalstvu le škodujejo svojemu zdravju. Za nstop so potrebne vestne priprave skozi vse leto, kar z drugimi besedami pomeni vsaj štirikrat tedensko eno do dve uri ukvarjanja s športom.«

14 dni kasneje je bila na sporedu še zahtevnejša preizkušnja: »Triatlon jeklenih« (veslanje čez Bohinjsko jezero, 4 km — kolesarjenje do Rudnega polja na Pokljuki, 32 km — tek do Vodnikove koče na Velem polju, 9 km). Janez Rebersak, zaposlen v Elanovi prototipni delavnici je bil tokrat še boljši, saj je pristal na drugem mestu. Za svojo pot je potreboval 2 uri, 24 minut in 27 sekund. Drugi Elanovec, Tine Zupan, zaposlen v TOZD Plastika kot sestavljalec letal, tudi nekdanji aktivni športnik, pa je osvojil peto mesto s časom 2:33,38.

B. R.

Na pikniku 800 Elanovcev

Prijetno in sproščeno vzdušje je krasilo letošnji Dan Elana, tradicionalni sindikalni piknik v Krpinu, kjer se je prvo soboto po kolektivnem dopustu zbralo blizu 800 Elanovcev in njihovih svojcev, upokoencev ter sodelavcev iz Brnce.

Naše kuharice so z okusno pripravljenimi in obilnimi porcijami poskrbele za polne želodce, pijače je bilo za vse žejne in bolj žejne dovolj, da so nas srbele pete so skrbeli člani ansambla Karavanke, za dobro voljo so z veselimi zabavnimi igrami skrbeli Bojan, Maks in Rudi, da smo bili mokri le znotraj pa lepo sončno vreme, potem ko je nekaj dni prej nehalno deževalo.

Vesolja kar ni hotelo biti konec, najbolj vneti so vztrajali vse do tedaj, ko so se kazalci na uri že pomikali čez drugo uro zjutraj...

ŠAH — V KRPINU

V nedeljo 17. 6. 1984 je bil v Krpinu tradicionalni šahovski turnir, katerega je organizirala šahovska sekcija Elan. Turnir je bil na kvalitetnem nivoju, saj so v posameznih ekipah nastopali tudi mojstri FIDE. Udeležilo se ga je petnajst štiričlanskih ekip. Zmagovalec turnirja je ekipa »STOL« Kamnik z

47,5 točk, sledijo EII Projekt Ljubljana s 47 točkami, tretja »MURKA« Lesce z 42,5 točke itd. Elanovi šahisti so dosegli solidno uvrstitev na 9. mesto s 25 točkami. Za Elan so igrali: Dragan: 7 točk, Resman Franc: 7 točk, Jerala: 6 točk in Vrečko Maks: 5 točk.

M. V.

Upokojili so se

Matko Kolman

Kdo ne pozna Matka, ki je bil v Elanu zaposlen polnih 27 let, vsehkozi na strojnem rezkanju v smučarskem obratu, le zadnjih nekaj let je bil strokovni delavec v skladišču smuči.

Kot kvalificiran kolar je bil prisoten pri raznih novitetah, kjer je pomagal s svojimi strokovnimi nasveti. Matko je bil eden tistih starejših delavcev, na katerih je slonelo breme razvoja Elana iz skromnih začetkov, do danes. Vendar po obratni nesreči ni bil več tako dobrega zdravja, kar ga je oviralo pri delu pa je kljub temu vztrajal do konca — do redne upokojitve.

Matko je bil zelo cenjen kot dober strokovnjak na

svojem področju dela, vendar je bil preskromen, da bi prevzel odgovornejša mesta. Ostal je zvest svojemu delu, ki se ga je izučil in je raje ostal dober delavec do kraja. Kot tak je tudi odšel od sodelavcev, ki so ga imali radi. Njemu pa se bo še kako prilegel počitek, čeprav bo še tu in tam pobrkjal okrog svojega doma.

Vsi mu želimo še mnogo zdravih let.

Sodelavci

(Nadaljevanje na 20. strani)

ZAHVALA

Prisrčno se zahvaljujem za lepo darilo vsem sodelavcem iz Polizdelka ob odhodu v pokoj.

Marija Jakše

Naš delavec Darko Svetina med padalci, ki so osvojili srebrno kolajno na 17. svetovnem prvenstvu v Vichyju

Na sliki — (od leve proti desni) Dušan Intihar, Branko Mirt, Darko Svetina in Roman Božič

Doslej največji uspeh našega padalskega športa — V ekipi svetovnih prvakov Leščani Dušan Intihar, Roman Božič, Darko Svetina, Benjamin Šmid in Branko Mirt, trenerja pa sta Srečo Medven in Drago Bunčič

VICHY — Jugoslovanska padalska reprezentanca, ki so jo sestavljali leščanski tekmovalci Dušan Intihar, Roman Božič, Darko Svetina, Benjamin Šmid ter ter Branko Mirt s trenerjema Srečom Medvenom in Dragom Bunčičem so na XVII. svetovnem padalskem prvenstvu v klasičnih disciplinah osvojili drugo mesto v skupinskih skokih. Poudariti kaže, da je to doslej največji uspeh jugoslovanskega padalskega športa, saj si si naši tekmovalci izborili tako odlično uvrstitev v izredno močni konkurenci šestindvajsetih ekip z vsemi najboljšimi.

Leščanski padalci, za seboj imajo natančno 8475 skokov, so odlično začeli, saj so prvi dan tekmovanja povedli. Četverica, ki je ta dan začela s skoki, je zgrešila le za en sam centimeter. Vedeti še velja, da so skoke na štadionu merili elektronsko, po predpisih pa za skok v sre-

dišče velja krog s premerom 5 cm.

Zaradi slabega vremena je bila naslednja serija na sporedu šele pet dni kasneje. Naši tekmovalci so opravili še dva skoka in tudi po tretji seriji vodili z 19 cm pred SZ in ZDA, po 20 ter Avstrijo 29

cm. V polfinalni del tekmovanja se je s četrtim skokom uvrstila le tretjina najuspešnejših ekip, vrstni red po tej preizkušnji pa je bil naslednji: 1. SZ 27 cm, 2. Jugoslavija in ZDA po 29 ter Avstrija in Švica po 34 cm. Slednje ekipe so se tudi uvrstile v finale, ki si ga je ogledalo več tisoč gledalcev.

Zaključek tekmovanja je potekal sredi dneva, ko je bil vpliv termičnega gibanja zraka največji, skoke pa je oteževala še reka tik ob štadionu, tako da so se morali tekmovalci res izredno potruditi.

V finalni seriji so bili z 2 cm najuspešnejši Avstrijci, reprezentanti SZ so zgrešili za 4 cm, naši tekmovalci za 6 cm, najslabše pa se je godilo Američanom, ki so nabrali 10 cm ter Švicarjem s 30 cm. Končni vrstni red ekipnih skokov na cilj s 1000 m je bil torej tak: 1. SZ 31, 2. Jugoslavija 35, 3. Avstrija 36, 4. ZDA 39 in Švica 64 cm.

Omeniti še kaže, da so jugoslovanski padalci 1970. leta že osvojili 2. mesto na SP na Bledu, vendar pa so takrat imeli prednost domačega terena, saj je bilo tekmovanje v Lescah.

Med posamezniki sta naslov svetovnega prvaka osvojila Skuropat (SZ), ki je v osmih skokih zgrešil skupno za 3 cm, pri ženskah pa Mei Ju (Kitajska) s 5 centimetrom v sedmih skokih. (Delo, 10. IX. 1984)

USPEŠNI NASTOPI SE VRSTIJO — Darko Svetina, stalni član reprezentančne vrste, ima za seboj že 2015 skokov. Tudi v Vichyju se je izkazal z izredno zanesljivostjo. Odrezal pa se je že lani z 2. mestom na neuradnem EP v Gradcu.

NOVICE, NOVICE, NOVICE, NOVICE

— V poročilu o rezultatih inventivne dejavnosti gospodarstva in lesarstva SRS za leto 1983 je ELAN na 4. mestu z ozirom na število inventivnih predlogov, ki jih je bilo 30 ter glede na doseženo gospodarsko korist na 7. mestu s 5.221.268,69 din.

— Sport & Markt

ZDA trg s smučmi je v sezoni 1983/84 prebil zvočni zid

1 milijarde US\$ prometa. Detajlisti so prodali za 1.076 mio US\$ opreme (leta 1983 — 812 milijonov, 78/79 — 912 milijonov — to je bila dosežena rekordna zima).

SALOMON se ima za največjega proizvajalca zimske športne opreme na svetu. V poslovnem poročilu francoskega izdelovalca vezi in čevljev je omenjen za leto 1983 rekorden promet 1,07 milijard FFr. Čevlji predstavljajo že 33 % prometa.

Ski ROSSIGNOL je imel izgubo na ameriškem tržišču za skupaj 9,2 milijonov US\$. To pa zaradi tega, ker se je

trg zmanjšal. Na trgu, ki pa se že umirja, je francoska firma imela izgube tudi v pretekli zimi. Poslanih je bilo za 6,2 % več, a še vedno je to za 10 % manj, kot pa v povprečju; vrednostni del na tržišču se ja tako zmanjšal od 48 na 40 %, tako vsaj pravi vodstvo Rossignola.

320.000—330.000 parov Rossignol in Dynastar smuči za USA dobavijo iz Francije, Italije, Španije in Švice in nič ni gotovega ali bodo obnovili proizvodnjo smuči v USA. Vse je odvisno od vrednosti dolarja in od razvoja ameriškega tržišča.

— Na 39. seji komisije za inovacije, ki je bila dne 11.5.1984 sta bili sprejeti dve inovaciji, ki sta prinesli v enem letu uporabe več kot 500.000,00 din prihranka in sicer:

● št. 384 — Selčan Vinko: »HLADILNA TEHNOLOŠKA VODA«, prihranek: 1.170.684,00 din;

● št. 410 — Mohorč Janez: »PRIHRANEK MATERIALA ZA SR 020«, prihranek: 502.446,36 din.

Stare Tone

In memoriam

Viktorju

Šlibarju

Na tvoji prerani, zadnji poti so te spremlili poleg svojcev tudi krajani, gasilci, ki si jim vestno služil in sodelavci Elana, kjer si bil zaposlen pred invalidsko upokojitvijo do leta 1981.

Trdo je bilo tvoje življenje že v otroštvu in kasneje, ko si bil z družino vred 4. aprila 1944 kot 17-letni mladenič izseljen v Nemčijo. Ko si se leta 1945 vrnil, si našel svoj dom požgan. Trda so bila leta obnove, ko si s trudom in ob pomoči vaščanov zgradil novo domačijo.

Nekaj let si bil na delu v Železarni Jesenice, 1956 pa si se zaposlil v Elanu, kjer si polnih 25 let delal kot sušilničar lesa. Prav iz Elana imaš največ znancev in prijateljev — nekdanjih sodelavcev, ki se ti ob slovesu zahvaljujejo za tvoj doprinos in delež, ki si ga dal Elanu.

Tudi v domačem kraju si bil aktiven, predvsem v gasilskih vrstah, saj si se učil že leta 1947 in bil aktiven do smrti. Bil si tudi v upravnem odboru društva in orodjar v gasilskem domu. Za to si še ob 30-letnici dobil značko za vestno službovanje. Še na zadnjem ocenjevanju društva pred mesecem dni si s svojo udeležbo prinesel dragocene točke društvu.

Dragi Viktor! Vse tvoje trpljenje je zaključila še bolezen, ki te je spremljala že nekaj let. V zrelih, moških letih pri 57-tih, si nenadoma odšel za vedno. Dobro si se zavedal, da ni rešitve, saj si sam to večkrat potožil.

Končano je dragi Viktor. V večnosti boš našel svoj mir in pokoj.

Počivaj v miru, svojcem pa izrekamo naša sožalja!

Elanovci, gasilci in vaščani

Eugenu Pavloviću

Komaj smo se spoznali v teh osmih mesecih, odkar si bil med nami Slovenci na delu v Elanu, že se poslavljaj od nas za vedno, od koder ni vrnitve.

Delal si na montaži — sestavi čolnov v Elanu kot strokovni delavec, sposoben, discipliniran in miren, tako da smo te vsi imeli radi.

Usoda je pač zahtevala svoje, nesreča nikoli ne počiva in prav ta te je zadela pri najlepših 36 letih, ko si imel še vse življenjske načrte pred sabo.

Ničesar več ne moremo storiti zate kot to, da se dostojno in z žalostjo v srcu poslovimo od tebe.

Počivaj v miru v svoji domači zemlji.

Svojcem pa izrekamo iskreno sožalje!

Sodelavci
Plastike — Elana

Mikičevi mami

Med kolektivnim dopustom je nenadoma preminulo življenje MIKIČ FRANČIŠKE — Mikičeve mame, naše upokojenke. Zaradi odsotnosti članov kolektiva, ji nismo mogli izkazati poslednje časti v taki meri, kot si jo je zaslužila.

V Elanu je bila zaposlena od leta 1955 do 1971, ko je stopila v zaslužni pokoj kot delavka v smučarski delavnici in čistilka v obratu Vzdrževanja. Bila je skromna in marljiva delavka, ena izmed številnih članov družine, ki so zaposleni v Elanu in ki so se zelo aktivno vključili v njegov razvoj. Dolga leta je s pokojnim možem Alojzom, ki je bil naš delavec in častni član gasilcev, upravljala bife ob Elanovi žičnici v Krpinu. Z eno besedo, bila je trdno povezana z Elanom, do svoje upokojitve.

Ob njenem odhodu ji izrekamo zahvalo za vse, kar je prispevala k naši tovarniški skupnosti.

Svojcem pa naše iskreno sožalje!

Sodelavci

ZAHVALE

Ob prerani smrti našega dragega

TOMAŽA ŠUBICA

iskrena hvala njegovim sodelavcem in sindikatu za vso izkazano pozornost.

Vsi njegovi

Ob boleči izgubi drage mame

MIHELE VOVK

se vsem zahvaljujem za izrečeno sožalja, posebno pa sodelavcem končne delavnice smučarji za denarno pomoč namesto venca na grob.

Žaluoja: hčerka Mile-na Resman

Ob težki izgubi dragega očeta

KLOBASA ANTONA

se iskreno zahvaljujem sodelavcem strojne delavnice za izrečeno sožalja in denarno pomoč namesto venca.

Žaluoja: sin Ivan
Ozmeč z družino

Ob prerani izgubi dragega očeta

IVANA KRIVCA

se zahvaljujem za izrečeno sožalja in denarno pomoč namesto venca na grob, sodelavkam končne delavnice smučarji.

Žaluoja: hči Jelka
Kozjek

Ob nenadni in boleči izgubi ljube — nepozabne mame

ANGELE SKRT

se najlepše zahvaljujem vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrazili sožalje in nudili finančno pomoč. Posebna zahvala sodelavcem TOZD TRGOVINE, ENOTI MALOPRODAJE ter SKLADIŠČA in PRODAJE ŠPORTNEGA ORODJA.

Žaluoja: hči Romana
z družino

Ob nenadni in težki izgubi drage mame

TEREZIJE ČASAR

se zahvaljujem za izrečeno sožalja in denarno pomoč namesto venca na grob od sodelavcev strojne delavnice.

Žaluoja: hči Marija
Časar

Ob boleči izgubi drage mame

FANIKE MIKIČ

se lepo zahvaljujem za izrečeno sožalja in obisk, ožjim sodelavcem SGI in vratarjem — gasilcem ter sindikatu za podarjeno cvetje in denar namesto venca na grob.

Žaluoja: hči Jožica
Šinkovec in sin Lado
Mikič z družinama

Ob boleči izgubi drage mame

MARIJE GORIČNIK

se iskreno zahvaljujem vsem za izrečeno sožalja, posebno zahvala pa še sodelavcem iz metalne delavnice smučarji in iz ERC za venca in denarno pomoč.

Žaluoja: hčerke Majda, Slavica in Metka z družinami

Novice, novice, novice

— Letos je bilo prijavljenih v ELANu 20 inovacij, lani ob tem času 15. Prijavitelji so iz 5 TOZD in DSSS. Samo iz TOZD Trgovina ni bilo nobene prijave.

— Za leto 1989 je Jugoslavija kandidat za organizacijo Svetovnega prvenstva v ritmični športni gimnastici.

— V avstrijskem SKI POOLu je zelo razgibano, odkar so v POOL sprejeli HEAD iz Kennelbacha. Ostali proizvajalci smučarji na vse načine, tudi preko so-

dišča, prizadevajo da bi HEAD izločili, češ da ga ni treba v POOL.

HEAD pa argumentira s tem, da je vse po pravilih, razen tega pa zaposluje 500 ljudi, od tega 100 na novo v zadnjih 12 mesecih.

— FIS točke (najboljši) po sezoni 1984:

SMUK — 14. Kern Bru-
no 3,72

SLALOM — 2. Stenmark
I. — 1,44, 6. Križaj 1,50

VELESLALOM — 3. Stenmark — 1,15, 10. Franko 2,75, 14. Strel 5,93, 17. Križaj 6,88

UPOKOJILI SO SE:

V zadnjih mesecih je prenehalo delovno razmerje zaradi upokojitve naslednjim delavcem:

1. Cvenkelj Jože	zaposlen v Elanu od 5. 7. 1957
2. Kolman Matko	zaposlen v Elanu od 11. 6. 1957
3. Sitar Angela	zaposlena v Elanu od 19. 5. 1969
4. Jakše Marija	zaposlena v Elanu od 4. 3. 1957
5. Jauh Tilka	zaposlena v Elanu od 3. 9. 1964

Jože Cvenkelj

Kar ne moremo si predstavljati, da je Jože Cvenkelj iz nabave odšel v pokoj, saj je še vedno poln moči in energije ter delovnega poleta. Vendar čas zahteva svoje, njegovo pestro in plodno življenje in delo zasluži počitek.

Bil je vseskozi aktiven na vseh področjih, pri rednem delu, v samoupravi, v borčevski organizaciji, v družbenem delu na terenu, pri AMD Podnart in drugje.

Imel je izreden čut v svojem poklicu in poznanstva povsod kamor je prišel. To poznanstvo je izhajalo še iz časov, ko je bil partizan, komandir čete na gorenjskem področju, pa tja preko družbenega dela na terenu in kontaktov v nabavni službi. Imel je dosti kritičen odnos do nepravilnosti, kjerkoli so se pojavljale. Bil je praktik! To je večkrat pokazal tudi v razpravah in njegovih govorih ob vsaki priliki. Mnogo njegovih koristnih idej in predlogov se je spovedlo v

življenje, nekaj pa je ostalo odprtih.

Dolga leta je vodil borčevsko organizacijo v podjetju in ji omogočal vsestransko afirmacijo. Bil je pošten in odkrit, zdrav duh v zdravem telesu.

Za svoje delo je prejel mnogo priznanj in pohval, med njimi tudi državno »Red dela III. stopnje«.

Zdaj ko je upokojen, se je še temeljitejše posvetil vzgoji mladine pri AMD Podnart kot inštruktor bodočim šoferjem. Rad še obišče Elan, saj je bil tu zaposlen polnih 24 let, četrto stoletje in ni čudno, da se je vanj vzrastel. Zato je tako slovo težko vsakomur, tudi njemu.

Vendar ima še polno moči in volje, ki jo bo še lahko koristno uporabil doma in tudi v širši družbeni skupnosti.

Želimo, da bi bil še dolgo zdrav in čil in da bi svoja pokojninska leta dobro in lepo izrabil!

Sodelavci

Angelca Sitar

Tiho in skromno je odšla od nas v zaslužni pokoj, kakršen je bil tudi njen način življenja in dela v Elanu.

V Elanu je bila zaposlena od leta 1969, torej polnih 15 let, pri lepljenju smuči in nazadnje kot delavka v skladišču pakiranja telovadnega orodja.

O takih delavkah kot je bila Angelca, se malo sliši in govori, pač pa se ugotavlja izredna pridnost in vzdržljivi-

vost ter uspeh pri delu. Bila je zelo priljubljena pri svojih sodelavcih in pogrešali jo bodo.

Vendar Angelca tudi doma še ne bo mirovala. Družinske skrbi, delo na vrtu in na polju, gozdu in povsod tam, kjer bo potrebno. Zdaj bo za te reči več časa, saj tako ali tako ne zna mirovati in lenariti.

Želimo ji polno zdravja in dobrega počutja!

Sodelavci

Tilka Jauh

rojena 10. marca 1928, doma z Rodin, se je upokojila 3. septembra kot delovni invalid II. kategorije, potem ko je bila s svojim vestnim delom zvesta Elanu točno 20 let.

Sprva je opravljala dela v lakirnici, nato pa bila iz zdravstvenih razlogov premeščena k pomožnim delom v skladišče smuči. Ker ji je

bolezen še naprej krhala že tako šibko zdravje, je od leta 1980 do upokojitve delala le še s polovičnim delovnim časom.

Draga Tilka! Sedaj, ko so za teboj že prvi dnevi počitka, ki si si jih s svojim poštenim delom v Elanu še kako zaslužila, ti iskreno želimo, predvsem trdnega zdravja in da bi svojo jesen življenja dolgo uživala!

Sodelavci

Micka Jakše

Med drugimi je prejšnji mesec odšla v zaslužni pokoj Micka Jakše (Strelčova iz Begunj).

To sicer ni nič nenavadnega, vsi bomo odšli tja prej ali slej, vendar je Micka bila in delala v Elanu celih 28 let (od 4. 3. 1957).

Tako je bila med najstarejšimi po delovnem stažu. V začetku je delala v ročni delavnici — zdajšnji strojni, šest let je lakirala smuči, zdaj nazadnje pa pri desazenju modelov, kar je izredno težko delo.

Mnogokaj je ta leta doživela v Elanu, najtežje pa ji je bilo kot pravi leta 1958, ko je bila kriza zaradi ustavljene prodaje badminton loparjev in ko so bile nekatere sodelavke odpuščene. Takrat je morala delati vse mogoče. En primer čiščenja (v nahrbtnem košu je po delavnicah pobirala oblance).

Zdaj, ko odhaja v zaslužni pokoj, je zadovoljna, da je opravila svoje delo dobro in koristno in da je še pri moči, da bo do pokoja tudi še kaj imela.

K. S.

UREDNIŠKI ODBOR:
Knafelj Slavko (odgovorni urednik), Mulej Stanko, Jeglič Tone, Mertelj Marjan, Vidic Zdravko, Urbanc Janez, Rupar Marija, Rauh Bojan, Vrčon Iztok.

Naša Smučina šteje med proizvode 7. tč. I. odst. 36. člena Zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov. (Mnenje republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SR Slovenije št. 421 — 7 — 72).